

23169

(+) ULEİNİN TOTAL SENTEZİNE GİRİŞ

Zülbiye ÖNAL (Kökbudak)

Kimyager

Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne
Kimya Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi
Olarak Sunulmuştur.

Şubat – 1992

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Erciyes Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Kimya Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

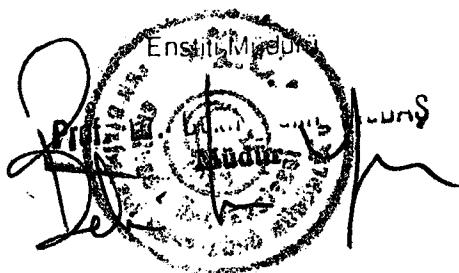
9 / 3 / 1992

Başkan : Prof. Dr. Mehmet Doğan M.Sc
Üye : Prof. Dr. Yunus AKÇAMUR E.D. _____
Üye : Doç. Dr. Mustafa Kepere M.Sc

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim
Üyelerine ait olduğunu onaylarım.

20 / 03 / 1992

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Zülbiye Önal

Ana Adı : Ayşe

Baba Adı : Yaşar

Doğum Yeri ve Tarihi : 1969, Hacılar / KAYSERİ

Zülbiye Önal, 1969 yılında Kayseri'nin Hacılar ilçesinde doğdu. Hacılar Merkez İlkokulunu 1978 yılında bitirdi. 1981 yılında Kayseri Aydınlık evler Orta Okulu'ndan, 1984 yılında aynı okulun lise kısmından mezun oldu. Yüksek öğrenimini Kayseri'de, Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya bölümünde, 1989 yılında tamamladı. 1990 yılında, aynı üniversitenin Kimya bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Halen bu görevde çalışmaktadır.

TEŞEKKÜR

Bana bu çalışmayı veren ve çalışmalarım esnasında yardımcılarını esirgemeyen tez danışmanım Sayın Hocam Doç.Dr. Mustafa KEPEZ'e ve görüşlerinden yararlandığım Yrd. Doç.Dr.Süleyman PATIR'a içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, araştırmalarımda bana yardımcı olan kıymetli eşime de, teşekkürü borç bilirim.

ÖZET

Bu çalışma (+) Uleinin total sentezi olarak planlanan çalışmanın, girişini oluşturan bir bölümdür.

İndol Alkaloidlerinin bir örneği olan (+) Ulein, kalp atışlarını düzenleyici olarak kullanılan önemli bir alkaloiddir. Günümüzde "Eburneum" bitkisinden ekstrakte edilerek elde edilmektedir.

(+) Uleinin total sentezini gerçekleştirmeye çalışmalarımızın bu bölümünde, 4. Etiksiklohekzanol'un yükselgenmesinden elde edilen 4-Etiksiklohekzanon ile azot atmosferinde, Fenilhidrazin hidroklorür'den "Fischer-İndol" reaksiyonu mekanizmasına göre, 3-Etil-1, 2, 3, 4 - tetrahidrokarbazol elde edildi. Üç halkalı bir bileşik olan bu ürününden, periyot asidi ile yükselge-me reaksiyonu sonunda, 3-Etil-1-oxo- 1, 2, 3 ,4 - tetrahidrokarbazol elde edildi.

Summary

This study planned as the Total Synthesis of (+) Ulein constitutes the introductory section.

(+) Ulein a sample of Indole Alcholoids is an important alcoholoid used as the arranger of heart pulses today. It is obtained from Eburneum by extracting.

In this part of the study of total synthesis of (+) Ulein, 3-Ethyl - 1, 2, 3, 4-tetrahydro carbazol has been obtained from Phenylhydrazinium hydrochloride in the atmosphere of nitrogen and 4-Ethyl-cyclohexanon which has been received from oxidated 4-Ethyl-cyclohexanol according to the mechanism of Fischer-Indole reaction. As a result of periodate acid and oxidation reaction. 3-Ethyl-1-oxo- 1, 2, 3, 4-tetrahydrocarbazol has been obtained from this ~~tricyclic~~ compound.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ONAY	II
ÖZGEÇMİŞ	III
TEŞEKKÜR	IV
ÖZET	V
SUMMARY	VI
İÇİNDEKİLER	VII
I- GİRİŞ	1
I.1. Alkaloidlerin Tanımı ve Yapısı	1
I.2. Alkaloidlerin Özellikleri ve Etkileri	2
I.3. Alkaloidlerin Sınıflandırılması	3
I.3.1. Fenilalkilaminler	3
I.3.2. Pirrolizidin, Pirrol, Piridin ve Piperidin Alkaloidleri	4
I.3.3. Tropa Alkaloidleri	4
I.3.4. Kinolizidin Alkaloidleri	5
I.3.5. İzokinolin Alkaloidleri	5
I.3.6. Morfin Alkaloidleri	6
I.3.7. Fenantro-kinolizidin ve Fenentro-İndolizidin Alkaloidleri	7
I.3.8. İpeka Alkaloidleri	7
I.3.9. Eritrin Alkaloidleri	8
I.3.10. Amerillidasen Alkaloidleri	9
I.3.11. Colchicum Alkaloidleri	9

I.3.12.	Cinchona Alkaloidleri	9
I.3.13.	Kinolin ve Akridin Alkaloidleri	10
I.3.14.	Kinazolin Alkaloidleri	10
I.3.15.	Terpen Alkaloidleri	11
I.3.16.	Lycopodium Alkaloidleri	11
I.3.17.	İmidazol Alkaloidleri	12
I.3.18.	Spermidin, Spermin ve Homaspermidin Alkaloidleri	12
I.3.19.	İndol Alkaloidleri	12
a)	İndolaminler	13
b)	Harman Alkaloidleri	13
c)	Eliptisin Alkaloidleri	14
d)	Mutterkorn Alkaloidleri	14
e)	Rauwolfia Alkaloidleri	14
f)	Oksindol Alkaloidleri	15
g)	Monoterpenoid Alkaloidleri	15
I.3.20.	Muscarin Alkaloidleri	16
I.4.	Alkaloidlerle ilgili olarak son yıllarda yapılan çalışmalar	17
II.	ARAŞTIRMANIN AMACI	24
III.	DENEYSEL ÇALIŞMALAR	26
IV.	BULGULAR	33
V.	TARTIŞMA VE SONUÇ	35
VI.	KAYNAKLAR	37

I- GİRİŞ

1.1. ALKALOIDLERİN TANIMI ve YAPISI

Alkaloidler çoğunlukla bitkilerin hücre özsuyunda, nadiren serbest olarak, çoğunlukla tuzları halinde bulunur. Hayvansal kaynaktan da 50 kadar alkaloid isole edilmiştir. {1}

Alkaloidler, yüzyıllardan beri insanların kullanımındadır. Eski Yunanlılar ve Romalılar'ın çeşitli rahatsızlıklara karşı iyileştirici unsur, zehirlemeler içinde yokedici unsur olarak kullandıkları bitkilerde etkin maddeler alkaloidlerdir. 1805'de Alman eczacısı Friederich Wilhelm Sertürner opium üzerindeki çalışmaları sırasında kristalize bir madde elde etti. "Morphinum" adı verilen bu madde, o güne kadar bilinenlerin aksine bazik bir reaksiyon gösteriyordu. Sertürne'nin bulguları bitkilerdeki kimyasal araştırmalara yeni bir çığır açtı. Böylece başka bazik maddeler de elde edildi. Bütün bu maddelere alkaliye benzer anlamında "alkaloidler" adı verildi. Sonradan bu bazik özelliğin moleküldeki azottan ileri geldiği anlaşıldı ve alkaloidler; yapılarında azot bulunduran ve bazik özellik gösteren maddeler olarak tanımlandı.

Alkaloidlerde azot, primer sekunder ve tersiyer aminler, bazen da kuanterner amonyum tuzları halinde bulunup, çoğunlukla da halka yapısındadır. Azot atomunu halka dışında bulunduran alkaloidler de vardır. Alifatik zincir yapısında azot bulunduran alkaloidler amin sınıfı bileşiklerden sayılır.

Alkaloidlerin azotlu halkaları genellikle beşli veya altılı halka yapısındadırlar. Pirrol, pirrolidin, piridin ve piperidin v.b. halka yapılan bazen tek bağlı, bazen kondense olarak birarada bulunurlar ve böylece değişik alkaloid sınıflarını oluştururlar.

Alkaloidlerin adlandırılmasında genel olarak kaynak adının veya yapının ya da bulan kişinin adının veya verdiği adının sonuna "in" takısı getirilerek yapılır. Bazen fizyolojik etkisine göre adlandırılır.

1.2- ALKALOIDLERİN ÖZELLİKLERİ ve ETKİLERİ

Alkaloidler çok az miktarlarıyla bile kuvvetli fizyolojik ve farmakodinamik aktivite gösteren bileşiklerdir. Bitkilerde çoğunlukla mineral ya da organik asitlerin tuzu halinde, bazan da tanen ile birleşmiş olarak bulunurlar. Molekül yapısında oksijen atomu bulundurmayan alkaloidler büyük bir çoğunlukla uçucu sıvı halinde ve su buharı ile sürüklenebilen özellikte, kuvvetli kokulu bileşiklerdir. (ör: konin, nikotin, spartein v.b.) Yapılarında oksijen bulunduran alkaloidler, kau kristaliz yapılı bileşiklerdir. (ör: kinin, kafein, morsin v.b.) Bununla beraber molekülünde oksijen bulunduğu halde, sıvı olarak bulunan alkaloidler de vardır. (ör: pilokarpin, arekolin v.b.) Ekserisi acı lezzette ve renksiz, bazıları da renklidir. (ör: beriberin sarı renklidir). D ve L yapı şekillerindedirler ve bunlardan L yapılı olanların fizyolojik etkileri daha fazladır. Baz şeklinde suda az, organik çözüçülerde çok çözünürler.

Alkaloidler genellikle stabil maddelerdir. N-oksit yapılarında olanların tekabül ettileri alkaloidlere göre daha az toksit ve daha az alışkanlık yapıcı olduklarını tespit edilmiştir.

Alkaloidlerin bazıları santral sinir sistemine tesir ederler. Bunların bir kısmı santral sinir sistemi depresörü (ör: Morfin, Skapolamin) ve bir kısmı da eksitanıdır (ör: Strikinin, Kafein). Bazı alkaloidler otonom sinir sisteme tesir ederler. Bunlar arasında, sempatomimetik (efedrin, hordenin) sempatolitik (atropin) olanları vardır.

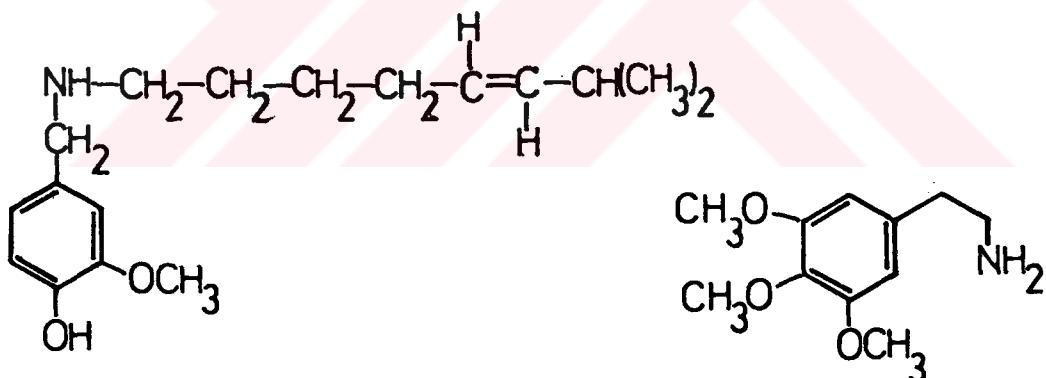
Alkaloidlerin bir kısmı da kalp ve dolaşım sisteme etki ederler. Bu nalar arasında hipotansör (Yohimbin), hipertansör (ephedrin) olanlar vardır. Ayrıca lokal anestezik (kokain), kürarizan, antispazmodik (papaverin) alkaloidler de vardır. Bazı tip kanserlerin tedavisinde de alkaloidlerden saydalılmaktadır (Vinkristin). Kalp aışlarını düzenleyici olarak kullanılanları da vardır. (Ulein). %12'lik çözeltileri burun daması olarak, yağıda ve suda emülsiyon tarzında hazırlanan pomatlar nezle v.b. hastalıklarda burun salgısını azaltmak amacıyla kullanılırlar. Bazıları öksürük ilaçlarında da kullanılmaktadır. Meskalin alkaloidi yorgunluğa ve ağrıya karşı, ayrıca melankoli hastlığına karşı kullanılmaktadır. Kolçisinden elde edilen Semen colchicin romatizma tedavisinde ve Kolçisin de bazı tümörlerin tedavi-

sinde kullanılmaktadır. Pelletierin alkaloidi tenyalara karşı kullanılır. Febrifugin sıtmaya tedavisinde ateş düşürücü olarak, Labelin klorhidrat enjektabl preparatları biçiminde solunum uyarıcısı olarak kullanılır. Narkoz sırasında boğulma olaylarında ve yeni doğan bebeklerin nefes alma güçlüklerine karşı olarak kullanılan alkaloidler vardır. Kürar alkaloidlerinin kan basıncını düşüren etkileri vardır. [2]

I.3- ALKALOIDLERİN SINİFLANDIRILMASI

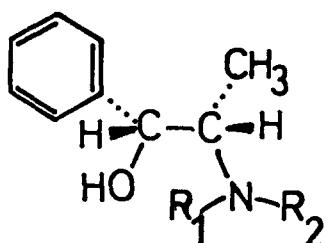
Alkaloidlerin sınıflandırılmaları kimyasal yapılarına göre yapılmaktadır. Her bir sınıf genellikle yapıyı oluşturan halkanın ismi ile adlandırılmaktadır. Sınıflandırmada geçen birkaç isim ise bu alkaloidlerin elde edildikleri bitkisel veya hayvansal kaynağın adından türetilmektedir. İncelediğimiz birçok kaynakta sınıflandırma değişik şekillerde yapılmıştır. Bizim bu çalışmamızda total sentezini gerçekleştirmek istediğimiz Ulein bir Indol alkaloididir. Burada yapılacak sınıflandırmada diğer grublar kısaca verilken indol alkaloidleri daha geniş olarak açıklanacaktır.

1- Fenilalkilaminler: Bu sınıfa benzilaminin çeşitli türevleri dahildir. Örneğin Capsaicin, Mescalin gibi. En önemlileri ise Genus Ephedra bitkisinden isole edilen Ephedrin ve bunun çeşitli türevleridir. [3]

Capsaicin

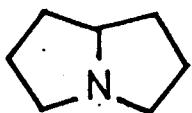
Mescalin

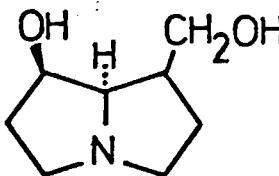
(-) Ephedrin ($R_1=H$, $R_2=CH_3$)

(-) Norephedrin ($R_1=R_2=H$)

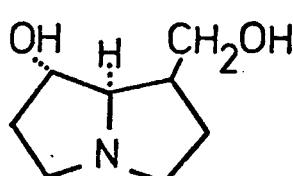
2- Pirrolizidin, Pirrol, Piridin ve Piperidin Alkaloidleri:

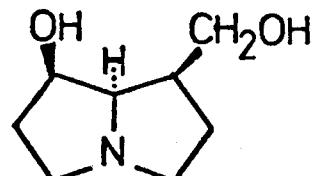
Şeklindeki pirrolizidin halka yapısına çeşitli grubların bağlanmasıyla ortaya çıkan pirrolizidin alkaloidlerine Retronecin, Heliotridin ve Platynecin birkaç örnektir.^[4]

Retronecin

Heliotridin

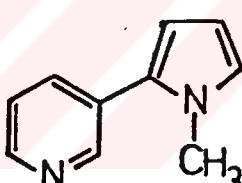

Platynecin

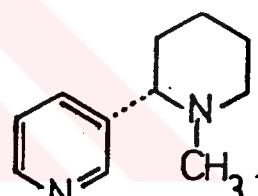
Pirrol, piperidin ve piridin alkaloidlerinde yalnız başlarına pirrol, piperidin veya piridin halkaları bulunabileceği gibi (ör: (+) Coniin, Arecolin) bu halkaların ikisinin birbirine tek bağla bağlanmış olarak ya da kondense halde bağlanmış olmaları da mümkünündür. (Ör: (-) Nicotin, Nicotyrin, (-) Anabasin v.b.)

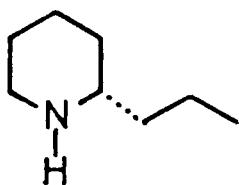
(-) Nicotin

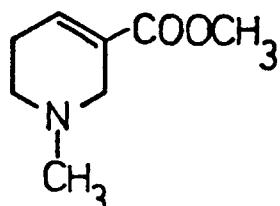
Nicotyrin

(-) Anabasin

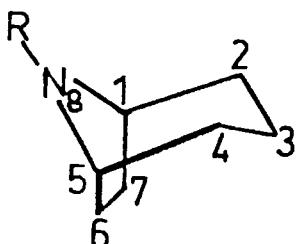

(+) Coniin

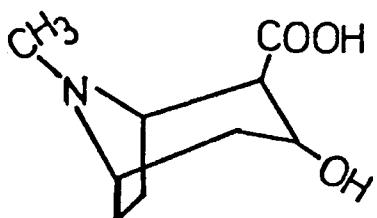
Arecolin

3- Tropa Alkaloidleri:

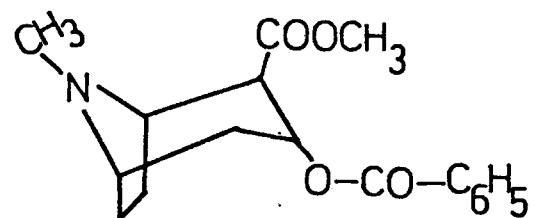

halka yapısında çeşitli alkil, açil, hidroksil ve karbonil gruplarının değişik konumlarda bağlanmasıyla bu alkaloidlerin çeşitli örnekleri ortaya çıkmaktadır

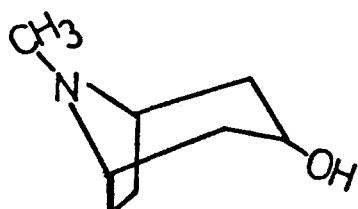
(Ör: Ecgonin, Cocain, Pseudotropin)

Ecgonin

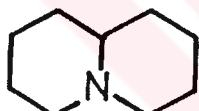

Cocain

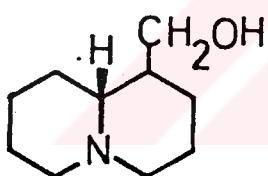

Pseudotropin

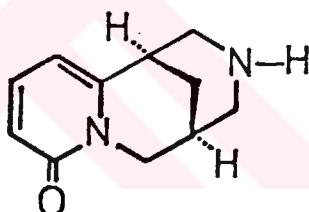
4- Kinolizidin alkaloidleri:

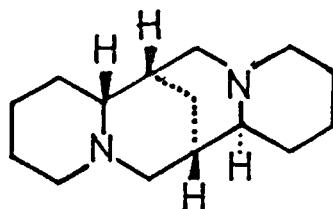
halka yapısını bulunduran ve bu halka yapısına çeşitli grupların veya ek halkaların kondense olmasıyla teşekkül eden alkaloidlerdir [5]. (Örnekler: (-) Lupinin, (-) Cytisin, (-) Spartein v.b.)

(-) Lupinin

(-) Cytisin

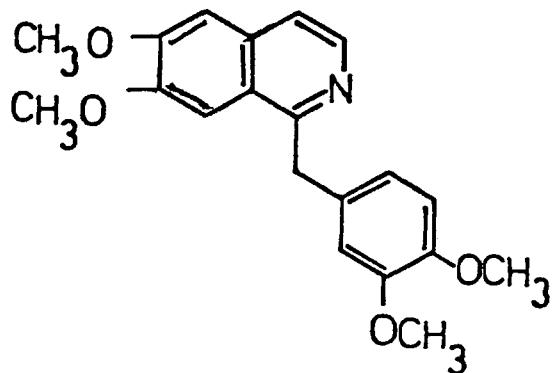

(-) Spartein

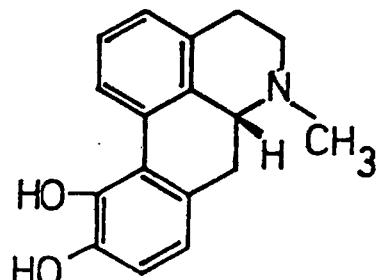
5- İsokinolin Alkaloidleri:

İsokinolin alkaloidleri 25-30 alt grubta incelenebilen ve isokinolin halkasına benzil grubunun, naftalin halkasının, stalit grubunun bağlanması veya kondense olmalarıyla oluşan alkaloidlerdir. [6]

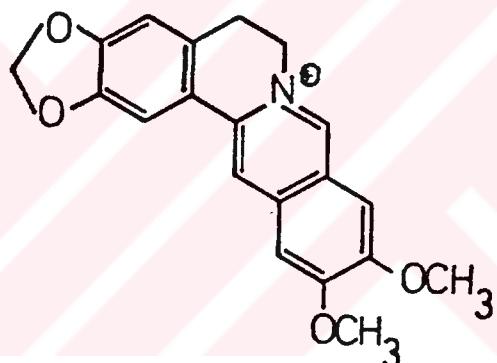
(Örnekler: Papaverin, (-) Apomorphin, Berberin v.b.).

Papaverin

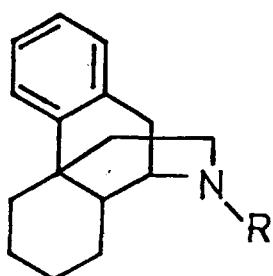

(-) Apomorphin

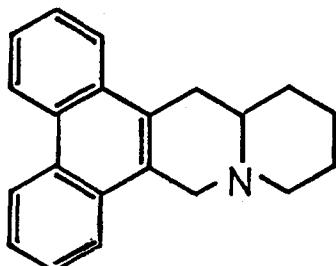
Berberin

6- Morfin Alkaloidleri:

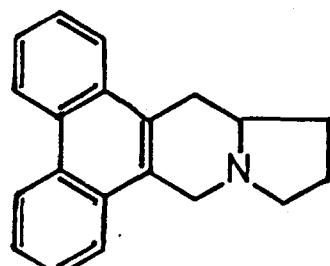

Yandaki yapıya çeşitli durumlarda hidroksil, alkoksil ve alkil gruplarının bağlanmasıyla birçok çeşitleri oluşur. Çokunda ayrıca oksijen köprüsüyle beşli bir halka daha bulunmaktadır. [7] (Örnekler: Morphin, Codein, Neopin v.b.)

7- Fenantro-kinolizidin ve Fenantro-indolizidin Alkaloidleri:

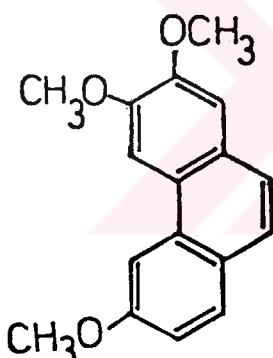

Fenantro-kinolizidin
halka yapısı

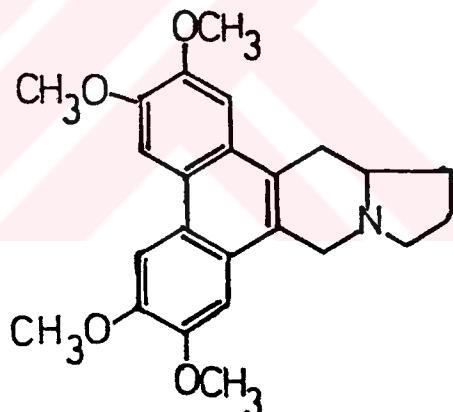

Fenantro-Indolizidin
halka yapısı

Yukarıdaki halka yapılarında çeşitli durumlarda ve sayıda hidroksil ve alkoksil grublarının bağlanmasıyla meydana gelen bu grub alkaloidler çeşidi en az alkaloidler sınıfıdır. [8] (Örnekler: Cryptopleurin, Tylophorin v.b.)

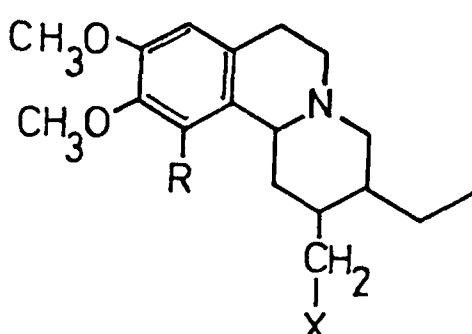

Cryptopleurin

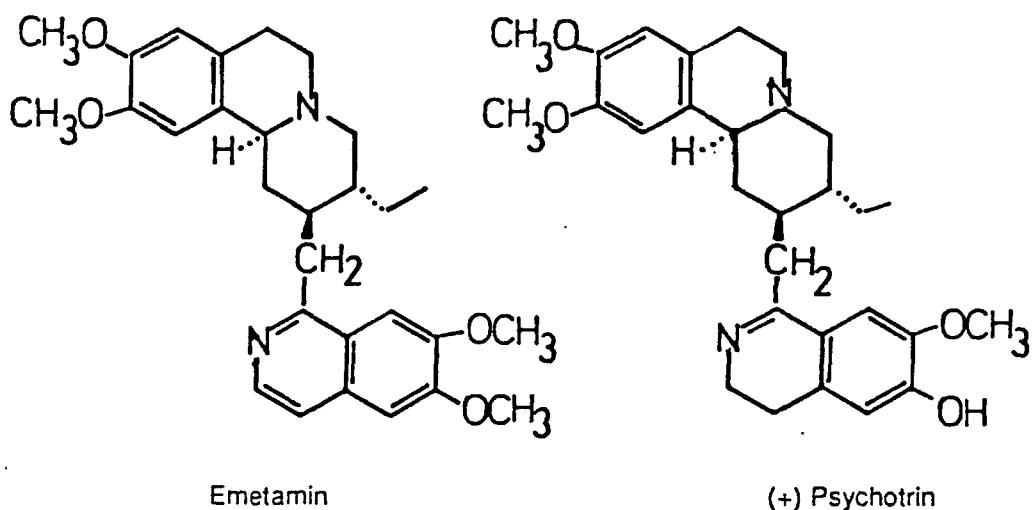

Tylophorin

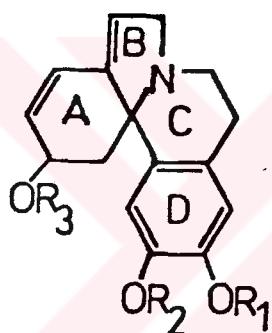
8- İpeka Alkaloidleri:

Temel yapısı yandaki gibi olan ipeka alkaloidlerinde X ile gösterilen uca çoğu kez isokinolin halkası bağlanmaktadır. [9] (Örnekler: Emetamin, (+) Psychotrin v.b.)

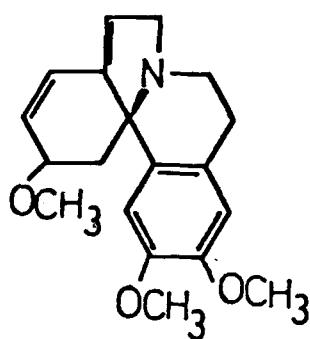

9- Eritrin Alkaloidleri:

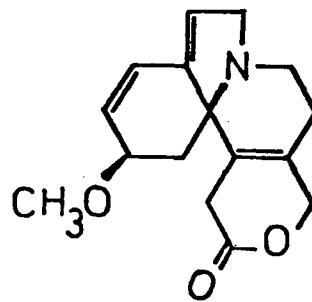

D halkası bazı örneklerde şekildeki gibi benzoid halkası, bazı örneklerde ise altılı bir lakton halkasıdır.

(Örnekler: Erysotrin, β -Erythroidin v.b.)

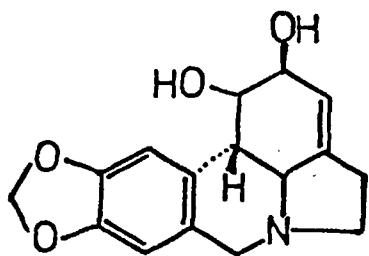
Erysotin

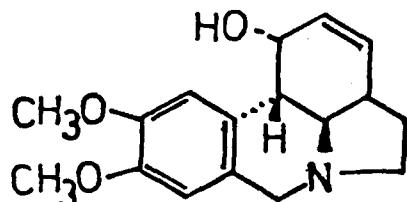
β -Erythroidin

10- Amarillidasen Alkaloidleri:

Kloroformda kolay çözünmemesi nedeniyle diğer alkaloidlerden kolayca ayırlabilen bu sınıf alkaloidlerde, birbirine yakın yapıda altı çeşit halka yapısında tür vardır. [10] (Örnekler: (-) Lycorin, (-) Pluviin v.b.)

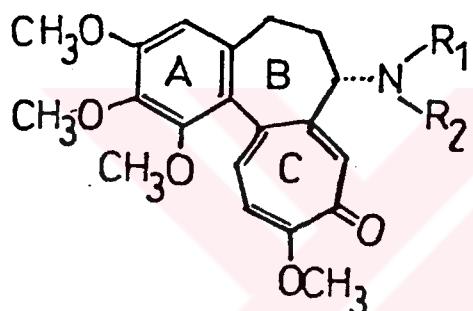

(-) Lycorin

(-) Pluviin

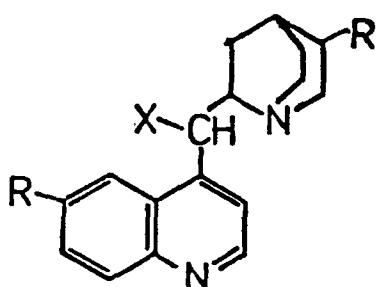
11- Colchicum Alkaloidleri

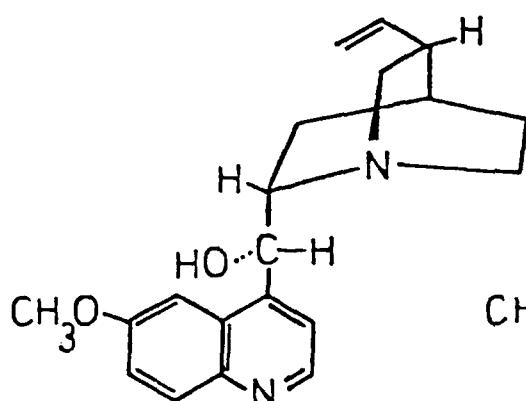
Bu sınıf alkaloidlerin bazı örnekleri kanser tedavisinde kullanılmıştır. Ç halkasının dörtlü ve beşli iki halka oluşturduğu örnekleri de vardır. [11]

(Örnekler: Colchicin, β -Lumicolchicin)

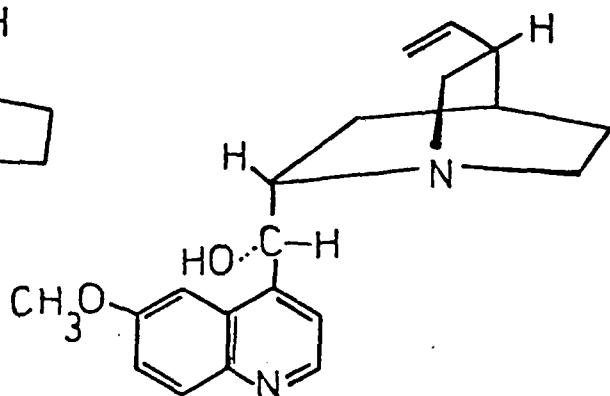
12- Cinchona Alkaloidleri

Sıtmaya karşı etkili olan kininin yeraldığı bu grup alkaloidler üzerinde en çok alkaloid grubu olup, sentezleri de ilk başarılı bileşiklerdir [12]. (Ör: Chinin, Cinchonidin v.b.)

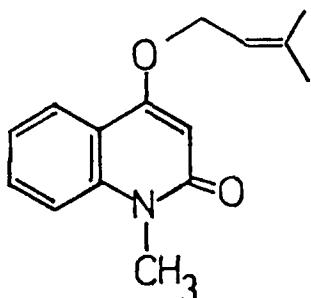
Chinin

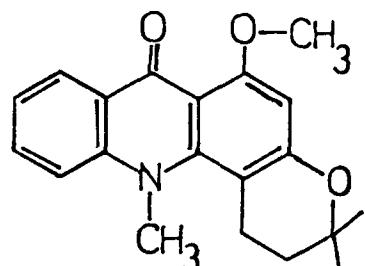
Cinchonidin

13- Kinolin ve Akridin Alkaloidleri:

Örnekler: Ravenin, Acronycin v.b.

Ravenin

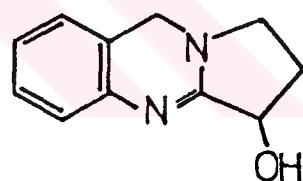
Acronycin

14- Kinazolin Alkaloidleri:

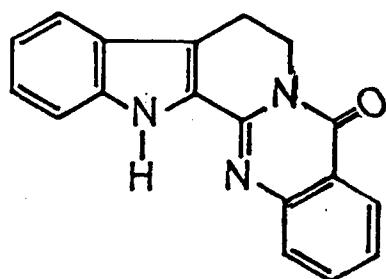
Üç grub halinde sözkonusudurlar. [13] a) Sübstitüe 4- oksokinazolin yapısında olanlar (ör: Febrifugin), b) Pirrolidino kinazolin yapısında olanlar (ör: Vasicin) c) β -Karbazolo kinazolin yapısında olanlar (ör: Rutaecarpin)

Febrifugin

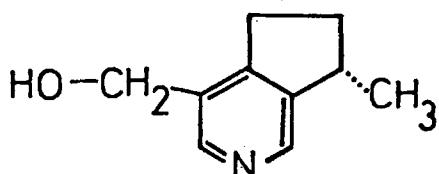
Vasicin

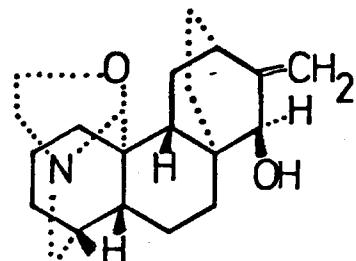
Rutaecarpin

15- Terpen Alkaloidleri:

Monoterpen alkaloidleri (ör: Tecostidin), Seskiterpen alkaloidleri (ör: Nupharamin) ve Diterpen alkaloidleri (ör: Atisin) şeklinde üç alt grub halinde dirler. [14]

Tecostidin

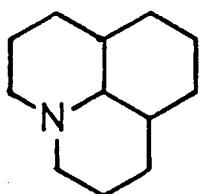

Atisin

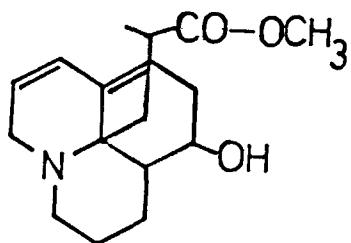

Nupharamin

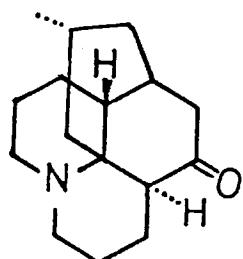
16- Lycopodium Alkaloidleri:

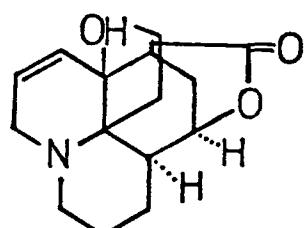
Şeklindeki perhidroyulolidin halka yapısını esas iskelet yapı olarak bulunduran bileşiklerdir. Bazı örneklerde bu halka yapısının modifiye olmuş hali bulunmaktadır. (Örnekler: Lyconnnotin, Annotin, Lycopodin v.b.)

Lyconnnotin

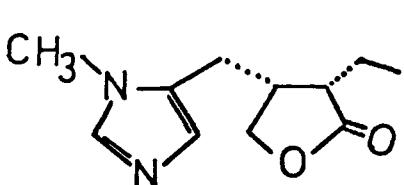
Lycopodin

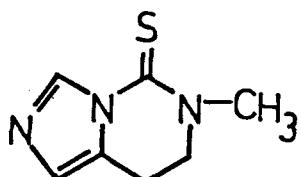
Annotin

17- İmidazol Alkaloidleri:

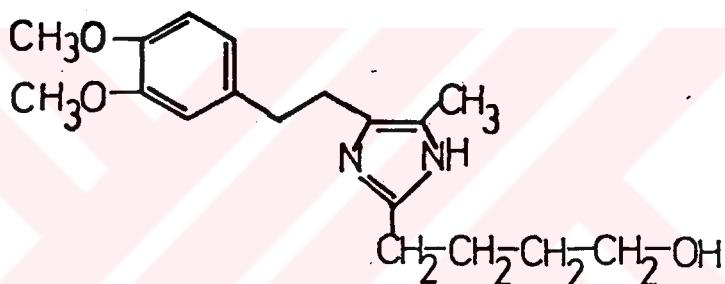
İmidazol halka yapısını bulunduran bu bileşikler genellikle birbirinden farklı halka yapısını da ya tek bağla bağlanmış halde veya kondense durumda bulundururlar [15] (Örnekler: (+) Pilocarpin, (+) Zapotidin, Cypholophin v.b.)

(+)-Pilocarpin

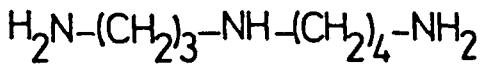

Zapotidin

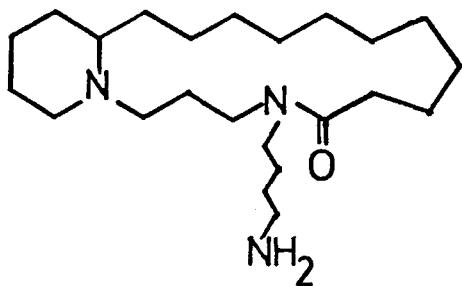

Cypholophin

18- Spermidin, Spermin ve Homospermidin Alkaloidleri:

Spermidin

Oncinotin

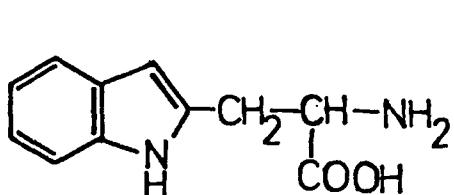
19- İndol Alkaloidleri:

İndol alkaloidleri kimyasal yapıları ile olduğu kadar, farmakolojik etkileriyle de ilgi çeken bir gruptur. Bir kadar çeşidi bilinen indol alkaloidleri eczacılıkta çok kullanılan bileşiklerdir. Yapılarında indol veya izoindol hal-

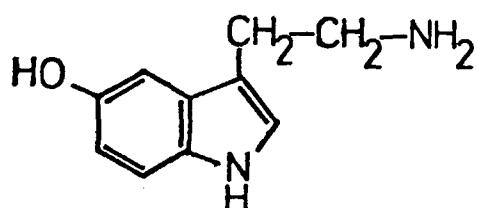
kaları bulunmakta ise de indol halkasını bulunduranları doğal bileşikler olarak daha önemli ve yaygındır. [16]

İndol alkaloidleri taşıdıkları diğer gruptara göre alt gruptara ayrırlar:

a) İndolaminler: Örneklerinden olan triptofan ve serotonin hayvan-sal dokuda, örneğin beyin dokusunda ve bazı bitkilerde rastlanılmıştır.

Tryptophan

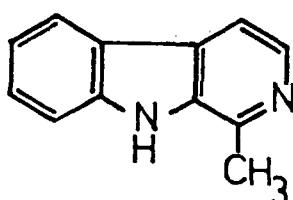
Serotonin

b) Harman Alkaloidleri: Bu grub alkaloidler indole bağlı olarak azotlu ve altılı bir halka daha bulunduran β-karbolin yapısındaki bileşiklerdir. Harman, 1-metil-β-karbolindir.

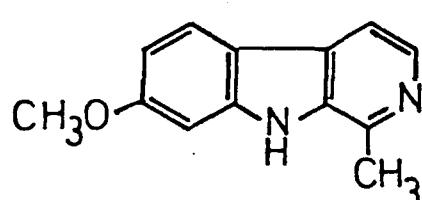

β-Karbolin

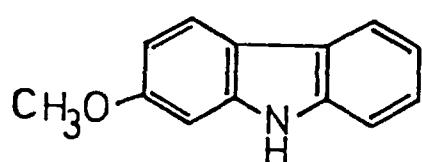
β-karbolin yapısında 3-4 veya 1-2 ve 3-4'teki çifte bağların hidrojenlenmesiyle ve 7. konumda -CH₃ ya da -OCH₃ grublarının yer almasıyla değişik harman alkaloidleri oluşur. (Örnek: Harmin, Harmalin.)

Harman

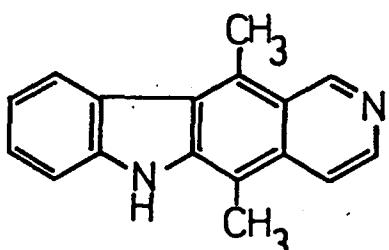
Harmalin

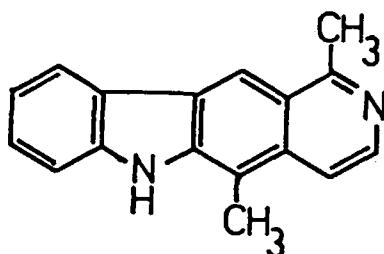
Harmin

c) Elliptisin Alkaloidleri:

Bu grup alkaloidlerin tipik iki örneği, elliptisin ve olivasindir. Bu grup alkaloidlerde indol halkası izokinolin ile kondense olmuş durumdadır.

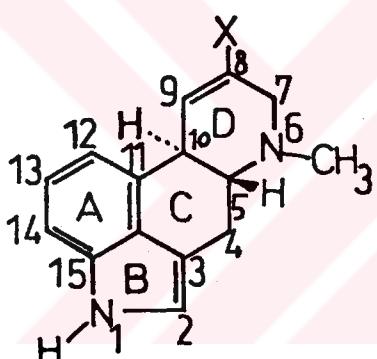

Elliptisin

Olivasin

d) Mutterkorn Alkaloidleri:

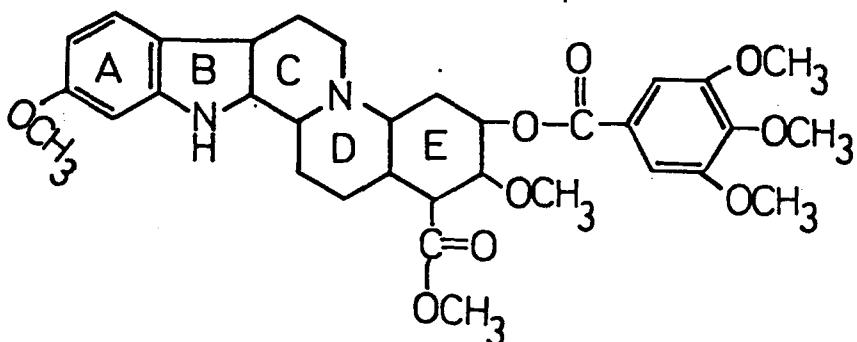

Chanoclavin

Formül yapısında x olarak metil (Agroclavin), karboksil (Paspal asidi), amid (Ergin) grubları bulunabilmektedir. Bazı örneklerinde 6 ve 7 numaralı atomlar arasında bağ yoktur. Yani D halkası oluşmamıştır. (Ör: Chanoclavin)

e) Rauwolfia Alkaloidleri:

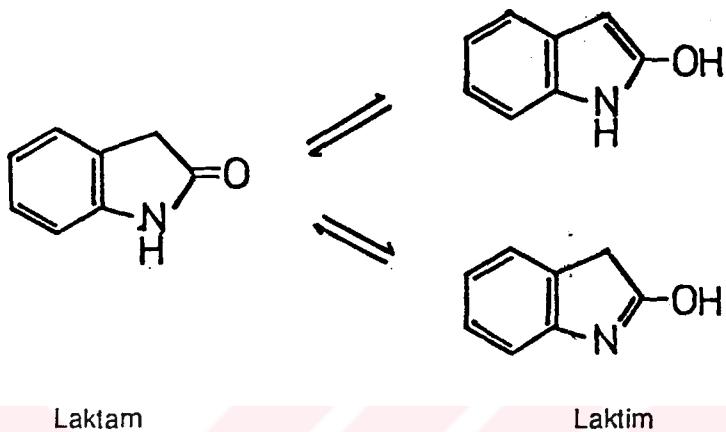
Himalayalarda yetişen bazı bitki türlerinin kökünde bu alkaloidler bulunmaktadır. Bu alkaloidlerden bazıları hipertansiyon kontrolünde, epilepside, kolerada, ateşli hallerde, baş dönmesine karşı kullanılmaktadır. Etken madde rezerpindir.

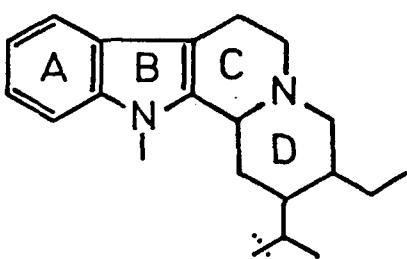
Rezerpin

f) Oksindol Alkaloidleri:

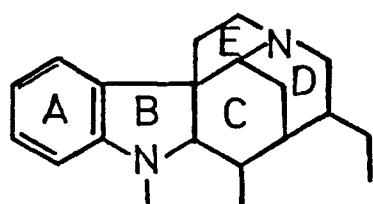
İndol halkasına, bir keton grubu katılmasıyla oluşan halka sistemini taşıyan alkaloidler bu gruba girer. Oksindol halkasının iki tautomeri vardır:

g) Monoterpenoid Alkaloidleri:

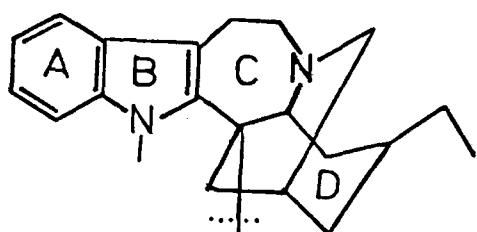
Bazı örneklerinde dört halka, çoğunluk örneklerde ise beş halka vardır. Yohimban, Strychnos, İboga ve Aspidosperma iskelet yapısında bileşiklerdir.

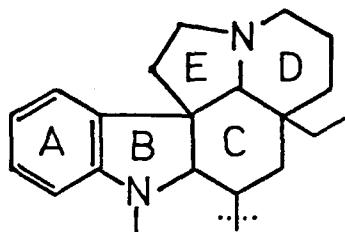
Yahimban

Strychnos iskeleti

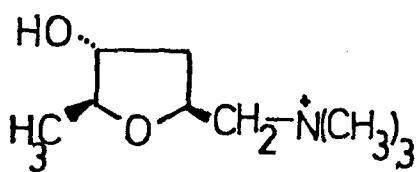
İboga Iskeleti

Aspidosperma iskeleti

Bazı strychnos iskeleti bulunduran alkaloidlerde E halkası bulunmaktadır. Bu grup alkaloidler farmakolojik olarak çok etkili maddelerdir. Çok az miktarlarda bile sinir sistemi, omurilik ve kan dolaşımında, solunum sisteminde etkilidirler.

20- Muscarin Alkaloidleri:

(+) Muscarin

Tetrahidrosuran halka yapısını bulunduran bu alkaloid çeşidi, mantarların bulunduğu tesirli maddelerden biridir ve eser mikarda bulunmaktadır.

I.4. ALKALOIDLERLE İLGİLİ OLARAK

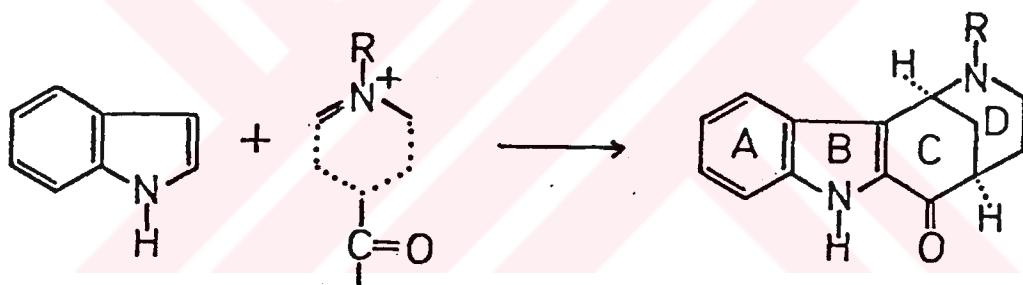
SON YILLarda YAPILAN ÇALIŞMALAR

Yukarıda ifade edildiği gibi alkaloidlerin çeşitli tesirlerinden yararlanma çalışmaları insanlığın ilk yıllarından itibaren yapılagelmiştir. Yapılan bilinmeden çeşitli bitkilerde çeşitli etkileriyle farkedilen alkaloidler çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. Daha sonraki yıllarda bitkilerin hangi kısımlarında bulundukları ve bitki yapısında beraberce bulundukları diğer bileşiklerden (terpen, hidrokarbon v.s.) nasıl ayrılabilcekleri hakkında çalışmalar yapılmıştır. Uzun bir zaman alkaloid elde edilişinde genel olarak bitkisel kaynağa, biraz da hayvansal kaynağa bağlı kalınmıştır. Bu kaynaklardan alkaloid elde edilişi sevkâlâde güç ve yorucu iştir. Zira kaynaklarda bulunan alkaloidler hem çok az miktarda bulunmakta ve hem de beraberinde bulunduğu diğer maddelerden saflaştırılması zor olmaktadır. Oysa ki alkaloidin saf olarak elde edilebilmeleri kullanılma yerlerinde dozaj ayarlamaları bakımından önemlidir. Ayrıca yapılarının aydınlatılması çalışmalarında da saf örnekleri gereklidir.

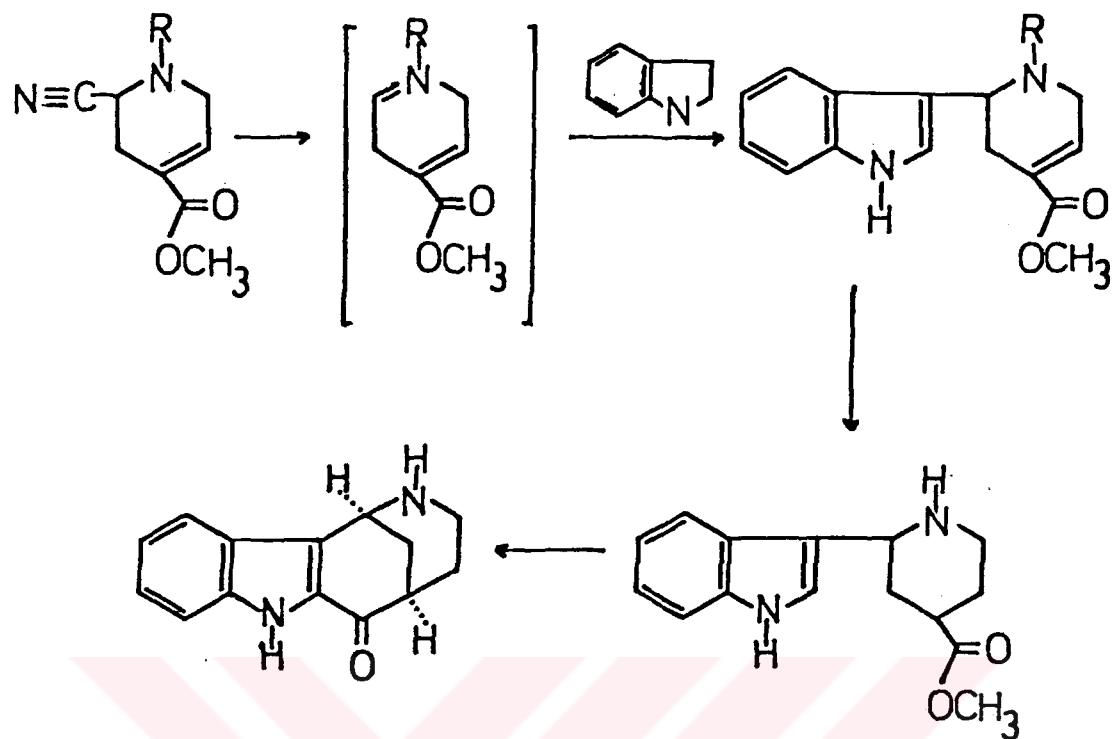
Son yıllarda alkaloidlerin saf olarak ve gerekli miktarlarda sentezi laboratuvara gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bir alkaloidin basit bir başlangıç maddesinden itibaren sentezi "total sentez" olarak tanımlanmaktadır. Literatürde yer almış total sentezlerden bazıları: Eugsteret ve arkadaşları, 5-Dimetilaminometil-2, 3-dihidro-2-metil-3-oksufuran maddesinden başlayarak (\mp) muscarin örneklerini sentez etmişlerdir. [17-18] Uskokoviç, Grethe ve arkadaşları meroquinen maddesinden çıkararak Kin-kona alkaloid örneklerini elde etmişlerdir. [19] Indol ve o-toluidinden başlayarak fruticosonine sentez edilmiştir. [20] Dolby ve arkadaşları cephalotaxine'yi rasemik formda elde etmişlerdir. [21] Kametani ve arkadaşları ile

Orito ve arkadaşları Benz [d] - indenol [1, 2-b] azepines maddesini elde etmişlerdir.^[22] 1978'de Corey, metiltiometileter maddesinden başlayarak rasemik maylansinoidin total sentezini yapmışlardır.^[23] Aynı zamanda Meyers değişik bir yoldan aynı maddeyi elde etmiştir.^[24] Schöpf ve arkadaşları aynı alkaloidi daha başka yoldan, daha iyi bir verimle elde etmişlerdir.^[25] Kato ve arkadaşları tropolon maddesini kullanarak acetamino colchicine'ni elde etmişlerdir.^[26] Evans ve arkadaşları da rasemik colchicine'yi sentez etmişlerdir.^[27] (F) Pancracine'nin total sentezi Larry E.Overman ve Jaechal Shim tarafından yapılmıştır.^[28]

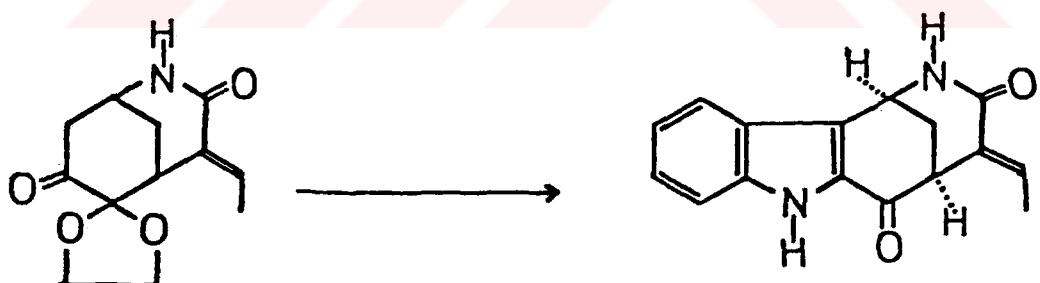
İndol alkaloidleri ile ilgili olarakta birçok total sentez çalışması yapılmıştır. Bu grup çalışmalarında başarılması gereken iki adım, D halkasının ve E halkasının oluşturulmalarıdır. D halkasının oluşturulmasına ait ve literatürde yer alan birçok sentez aşağıdaki şekilde gösterilebilir:

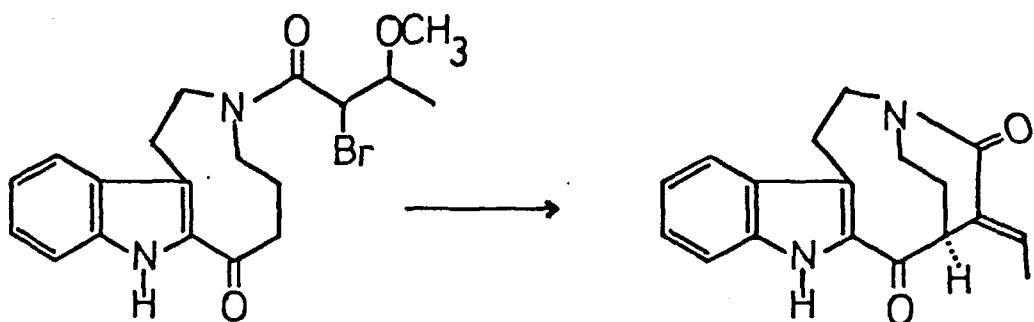
Yukanda görüldüğü gibi C ve D halkaları indol halkasına piridin veya piperidin ile bir imenyum ionunun saldırısı ile oluşmaktadır. Buna örnek olarak (+)-20-Desetil-4-demetyl desicarpidonun sentezine ait aşağıdaki reaksiyon şemasını yazabilirmiz.^[29]

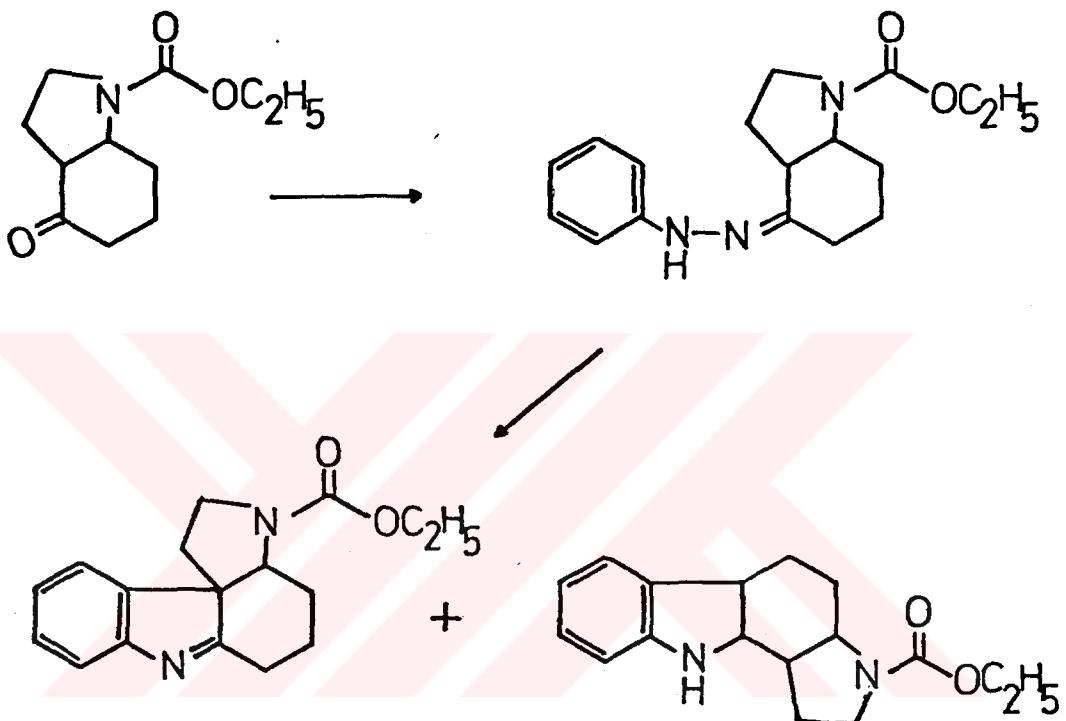
D-halkasının oluşturulmasında H.J.Teuber ve C.Tsaklakidis'in uyguladıkları yöntem ise Fischer-Indol sentezidir. Adı geçen araştıncılar iki-li bir halka yapısının indol ile kondensasyonunu başarmışlardır.

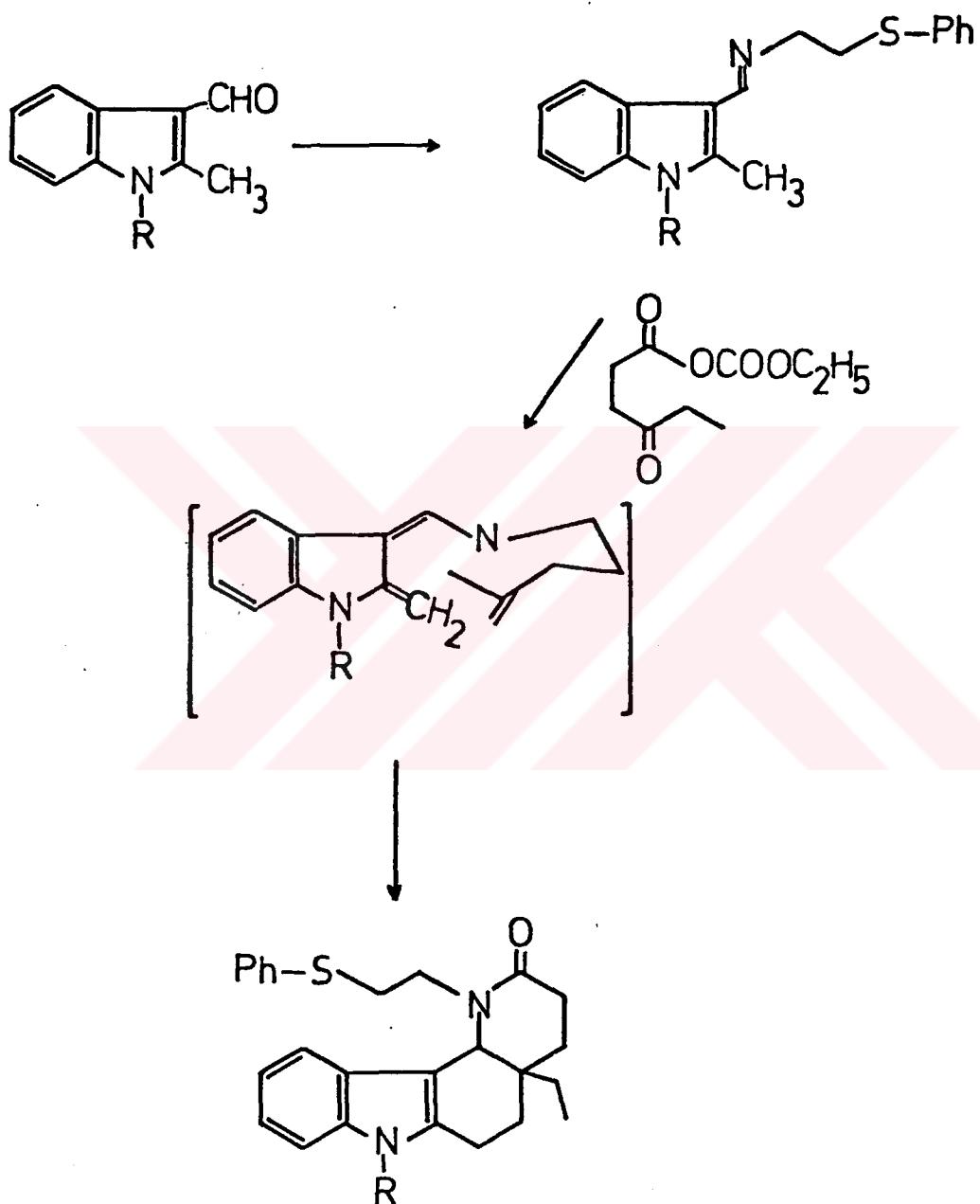
J.Harley ve Mason da intramoleküler halkalaşma ile dörtlü bir halka sistemini oluşturmuşlardır.

Dört halkalı indoleninlerin H.Fritz ve G.Rubach tarafından sentezinde halka kapanmasıyla indol halka yapısı da ortaya çıkmaktadır.^[30] Oxoper-hidroindol bileşığının fenil hidrazonu oluşturulup, bu hidrazon asetik asit ile ısıtılarak Fischer-Indol sentezine göre Indolenin yanında %7-9 verimle indol bileşigi olarak asıl ürün ele geçiriyor.

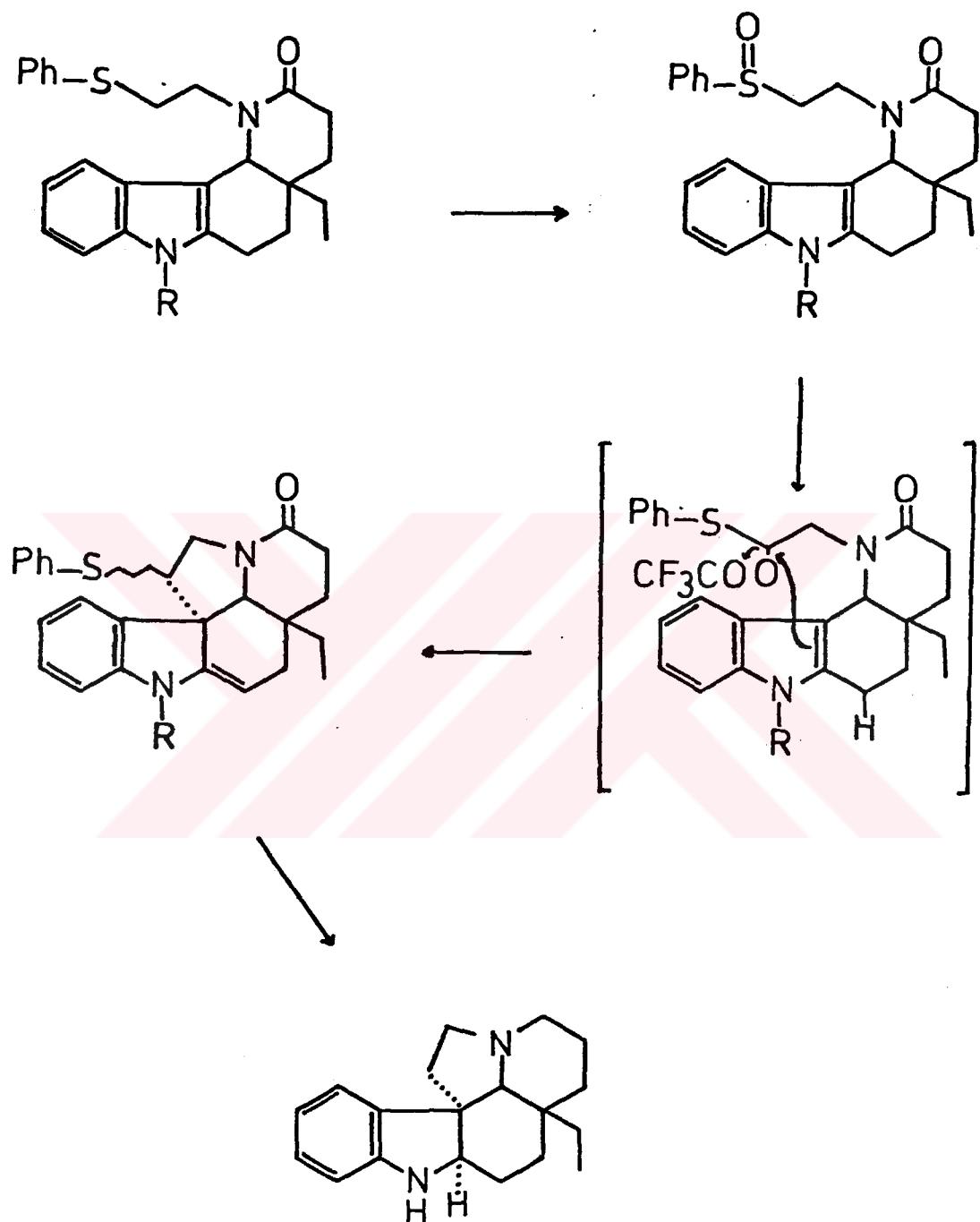

Aspidospermidinlerin sentezinde T.Gallagher ve P.Magnus tarafından E halkasının oluşumu sağlanmıştır.^[31] Bu sentezin başlangıç maddesi 3-formil-2-metil indol'dur. Bu bileşigin 2-feniltioetilamin ile kondensasyon sonucu verdiği ürünün karışık anhidrit ile reaksiyonundan dört halkalı tetrahidrokarpazol bileşigini elde edip, bunun CH₂Cl₂ / NaHCO₃ ortamında m-klorbenzoikasid ile reaksiyonu sonucu sulfoksid bileşigi ve sülfovksid bileşığının TFAA ile 0°C da reaksiyonundan isole edilemeyen bir ara ürün üzerinden klorbenzenli ortamda halka kapanması ile E halkası oluşturulmuştur.

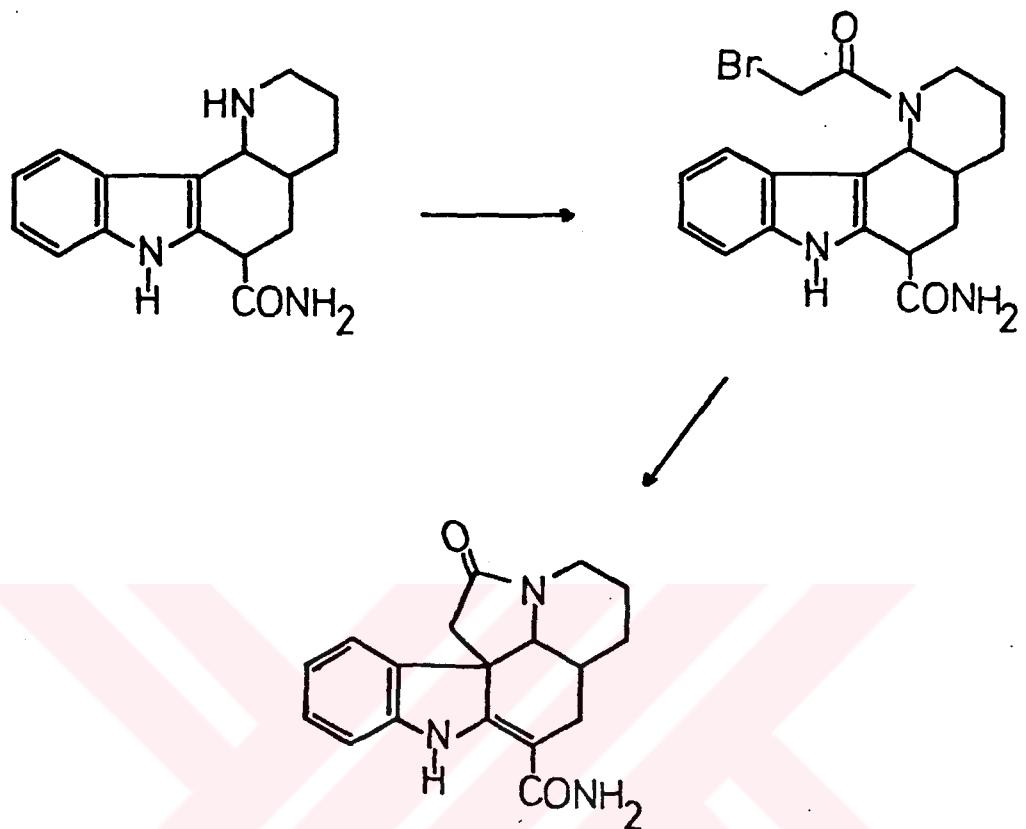

Ph = Fenil

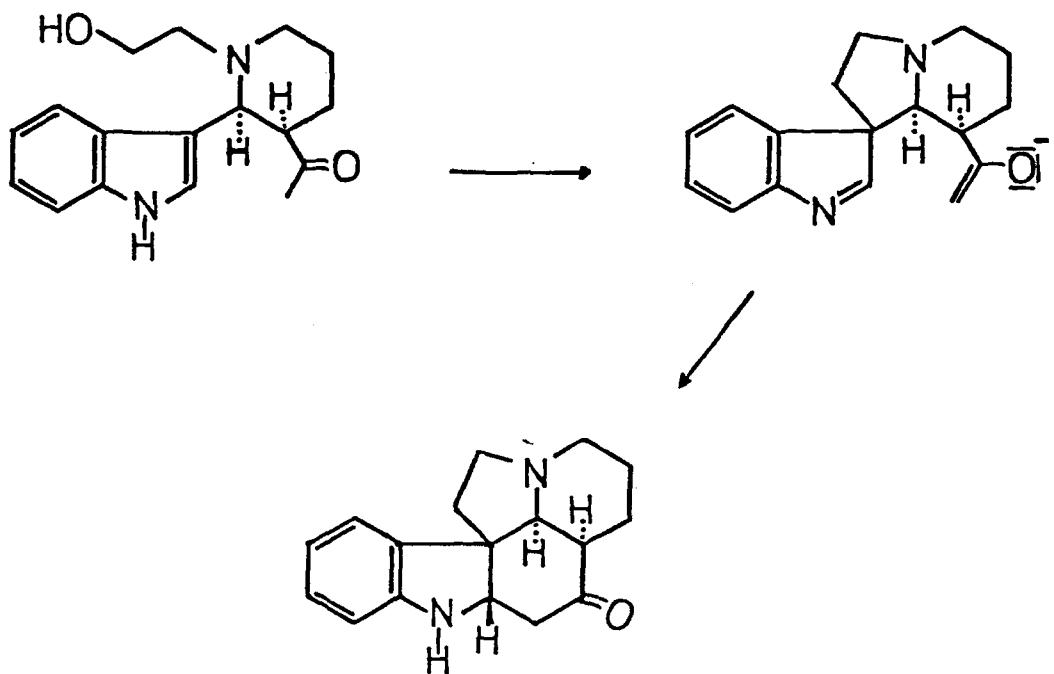
R = $\text{CH}_3\text{OC}_6\text{H}_4\text{SO}_2$

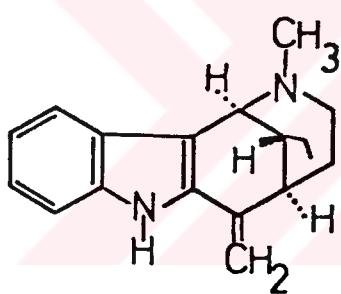
Dört halkalı bir tetrahidrokarbazol bileşigiden P.Potier ve arkadaşlarının çalışmaları sonunda beşinci halkanın oluşması aşağıdaki şema-ya göre mümkün olmuştur.

M.Natsume tarafından da iki adımda iki halka kapanması şeklinde bir reaksiyon ile D ve E halkaları birbiri arasında oluşturulmuştur.^[32]

II. ARAŞTIRMANIN AMACI

Alkaloidlerle ilgili olarak son yıllarda yapılan çalışmalara paralel olarak, biz de bu çalışmamızda, (\mp) Ulein'in, total sentezini gerçekleştirmeyi amaçladık. Yaptığımız literatür araştırması sonucu, söz konusu alkaloidin, total sentezi ile ilgili olarak, literatürde, hiç bir çalışma yer almamıştır. Biz de bu çalışmamızda günümüze kadar, total sentezi hakkında hiç bir çalışma yapılmamış olan (\mp) Ulein'in total sentezini gerçekleştirmeyi amaçladık. Bu amaçla, 4-Etilsiklohekzanonun, fenilhidrazin hidroklorürle, reaksiyonun-

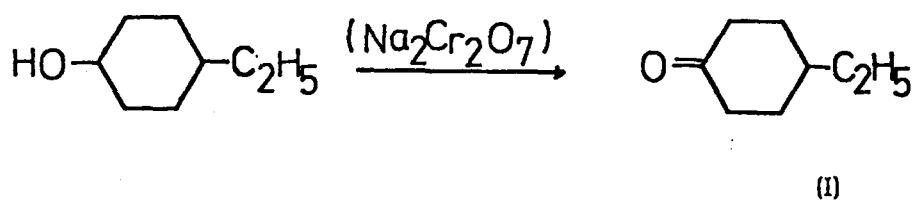
dan Fischer-Indol sentezine göre 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol, 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol'un periyodik asit ile oksidasyonundan, 3-Etil-1-oxo-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol elde edilmesi ve okso grubunun Wittig reaksiyonu ile metiliden grubuna dönüştürülmesi düşünülmüştür. Daha sonra 3-Etil-1-metiliden-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşliğinin DDQ ile (2,3-Dikloro-5,6-Disiyano-1,4-Benzokinon) oksidasyonundan, 3-Etil-1-metiliden-4-oxo-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşiği elde edilerek, burada oluşturulacak oksim yapısı üzerinden asetillendirme, indirgeme ve nihayet halka kapanması ile dördüncü halkanın oluşturulması planlanmıştır. Total sentezin gerçekleştirilmesi, uzun zamana ihtiyaç gösterdiginden yüksek Lisans çalışması olarak, uzun zamana ihtiyaç gösterecektir. Yüksek lisans çalışması olarak, zamanımızın sınırlı süresinde, sentezlerini gerçekleştirebildiğimiz, bu bölümün " \mp Ulein'in Total Sentezine Giriş"

başlığı ile ifade etmiş bulunuyoruz.

Yukarıda formül yapısı gösterilen (\mp) Ulein günümüzde, Ebur Neum bitkisinden eksrakte edilerek kazanılmaktadır. Formül yapısını açıklama çalışmaları da bu şekilde kazanılan ürün üzerinde yürütülmüştür. (\mp) Ulein, kalp atışları düzenleyicisi olarak ilaçlara katılmaktadır. Uygulamada böyle önemli bir yeri olan, bu alkaloidin, total sentez ile kazanılması, uygulamada sağlayacağı kolaylıklar bakımından, iyi bir sonuç olacaktır.

III. DENEYSEL ÇALIŞMALAR

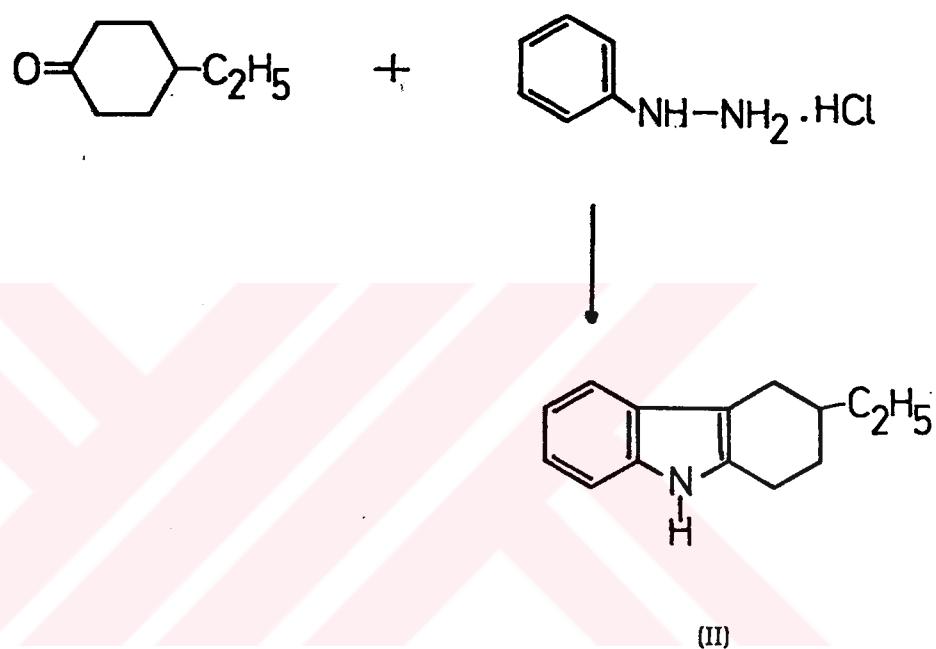
(F) Ulein'in total sentezi için, başlangıç maddesi olarak 4-Etilsiklohekzanon ve fenilhidrazin hidroklorür maddeleri alındı. 4-Etilsiklohekzanon, literatürde yer alan bir maddedir. 4-Etilsiklohekzanonun sodyumbikromat ile asetik asitli ortamda oksidasyonu sonucu elde edilmektedir. 4-Etilsiklohekzanonun kendisi, 4-Etilsiklohekzanole göre pahalı bir madde olduğu için, biz de çalışmamızda önce, 4-Etilsiklohekzanon maddesini sentezlemeyi düşündük. 4-Etilsiklohekzanonun elde edilişi bulgular kısmında verilmiştir.

Bilindiği gibi, kimyasal reaksiyonları belirleyen en önemli etkenler; sıcaklık, zaman, konsantrasyon, kullanılan çözücü ve reaksiyona giren maddelerin yapısıdır. Çalışmalarımızda her bir reaksiyon için bu etkenler gözönüne alınmış ve uygun reaksiyon şartları bulunmaya çalışılmıştır. Reaksiyonların gidişi ince tabaka kromatografisi ile takip edilmiştir. Çeşitli çözüçüler denenerek, zaman, sıcaklık ayarlamaları yapılmış ve sonuca ulaşılmıştır.

3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol eldesi:

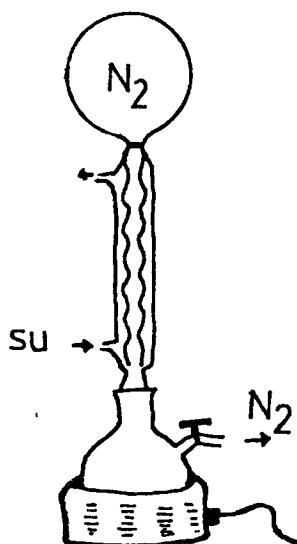
4-Etilsiklohekzanon maddesi elde edildikten sonra, ikinci basamakta, 4-Etilsiklohekzanonun, fenilhidrazin hidroklorür ile reaksiyonundan Fischer-Indol sentezine göre 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşiği elde edildi.

(II)

Bu ürünün, elde edilmesi için, 4-Etilsiklohekzanon ve fenilhidrazin hidroklorürün etanoldeki çözeltisinin, geri soğutucu ile azot atmosferi altında kaynatulmasında, değişik zaman aralıklarında, deneme çalışmaları yapıldı. Reaksiyonun gidişi, ince tabaka kromatografisi ile takib edildi ve en uygun zaman aralığı bulundu. Böylece, geri soğutucu ve azot atmosferi altında, üç saat kaynatma ile en iyi sonuç elde edildi.

Burada kaynatma işleminin azot atmosferi altında yapılmasının nedeni, sıcakta ve ortamda hava bulunması takdirinde, tetrahidrokarbazollerin yanında, karbazoleninlerin de oluşmasıdır. Ayrıca ciste bağlara komşu karbon atomlarının oksitlenerek, peroksitleri oluşturulması da, azot atmosferinin kullanılma sebeplerindendir. Bilindiği gibi azot atmosferi altında gerçekleştirilen çalışmalarla, reaksiyon düzeneği bir azot gazı tübüne bağlanmalı ve reaksiyon süresince azot gazı geçirilmelidir. Biz bu reaksiyonun gerçekleştirilmesinde değişik bir uygulama yaptık ve daha az azot gazı ile çalışarak neticeye ulaştık.

Bunun için yandaki reaksiyon düzeneğinde, gerisögutucunun üst ucuna, azot ile doldurulmuş lastik balon tespit edildi. Daha sonra alt çıkış musluğundan içerenin havası tamamıyla boşaltıldı. Daha sonra kaynatma işlemine başlandı. Sızdırmasız reaksiyon düzeneğinde kaynatma işlemi sürdürüldü ve reaksiyon gerçekleştirildi.

Elde edilen ürünün, İnce Tabaka Kromatografisine bakıldı.

Saf bir madde olduğu anlaşılan ürünün, elementel analiz, IR ve NMR spektrumları alındı.

3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol'un IR ve NMR Spektrumlarını, (Sayfa 31):

IR Spektrumu: Potasyum bromür'de (100 mg KBr + 2 mg örnek) disk halinde basılan maddenin, Shimatzu 435 V-04 model ile alındı. Spektrumun fonksiyonel grup bölgesinde ν , 3400, 3100, 2900, 1590-1480-1380-1330'da tipik şiddetli pikler ile 1700 cm^{-1} 'de zayıf bir pik olduğu görülmektedir. Karbonile ait olduğu düşünülebilecek, 1700 cm^{-1} 'deki pikin şiddetinin çok düşük olması, çıkış maddesinden kalan safsızlıkla açıklanabilir.

Karakteristik piklerden 3400 cm^{-1} 'deki çok şiddetli ve keskin pik, N-H grubunun mevcudiyetini, tereddütsüz göstermektedir. 3100 cm^{-1} aromatik C-H ve 2900 cm^{-1} alifatik C-H gerilmesine ait pikler olup, maddemizde hem aromatik halka hem de alifatik grub vermektedir. Yine 1590-1330 arasındaki 4 pik ise aromatik halka için karakteristiktir.

$^1\text{H-NMR}$ Spektrumu: Varian 60 MHz ile CDCl_3 çözeltisi içinde, Frankfurt Goethe Üniversitesinde çekilen spektrumda, $\delta = 1-1.5, 2.10 - 3.30, 7-8$ ve 11.20 ppm 'lerde pikler görülmüştür.

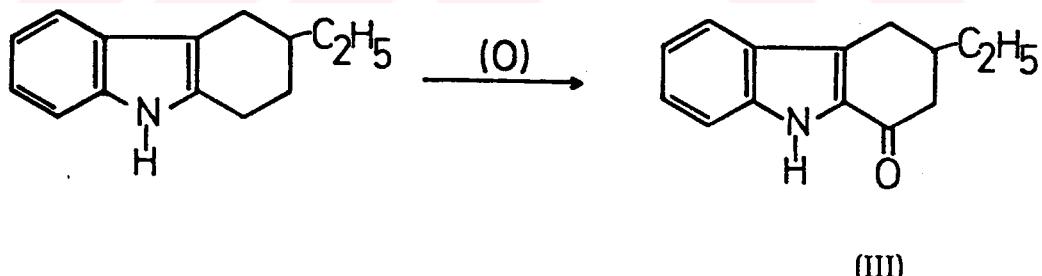
$\delta = 1 \text{ ppm}$ 'de etil grubundaki $(-\text{CH}_3)$, üç yarıılma gösteren pik vermiştir.
 $\delta = 1.5 \text{ ppm}$ 'de etil grubundaki $(-\text{CH}_2)$, sekiz yarıılma gösteren pik vermiştir.
 $\delta = 2,10-3.30 \text{ ppm}$ arasında sırası ile etil grubunun bağlı olduğu halkadaki

(-CH₂, -CH, -CH₂)'ler görülmektedir. $\delta = 7\text{-}8$ ppm arasında aromatik halkaya ait pikteki yarılmalar ve integrasyon şiddetleri ve bunların oranları, aromatik halkaya elektronegatif atom olan azotun bağlılığını ve halkada da, dört tane proton olduğunu göstermektedir. Bunların muhtemel şiddetleri de 2:1:1 oranında görülmektedir ve formülümüzle uyuşmaktadır. $\delta = 11,20$ ppm'de ise (-NH) grubunun piki görülmektedir.

Böylece IR ve NMR spektrumlarından, bileşliğimizin öngörülen formüle uygun olduğu görülmektedir.

3-Etil-1-oxo-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol eldesi:

Daha önce anlatıldığı gibi 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşiği, elde edildikten sonra, III. basamağa geçildi. Üçüncü basamakta oksidasyon için periyodik asit kullanılmıştır. Periyodik asitin, metanol + su karışımı içerisinde çözülmesiyle elde edilen karışma, 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol'un metanoldeki çözeltisi damla damla ilave edildi. Bu esnada buz banyosu ile soğutma yaparak, sıcaklığın 0°C'yi geçmemesi sağlandı. Oda sıcaklığında iki saat karıştırıldı. Elde edilen ürün soğuk su ve metanolle yıkandı. Metanolden kristallendirildi.

Bu maddenin de İnce Tabaka Kromatografisine bakıldı. IR ve NMR spektrumları alındı. Elementel analizi yapıldı.

3-Etil-1-oxo-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol'un IR ve NMR Spektrumları (Sayfa 32):

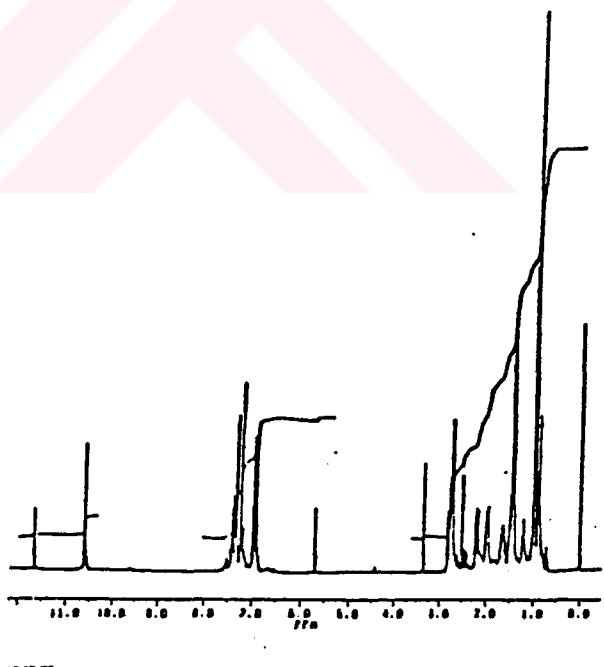
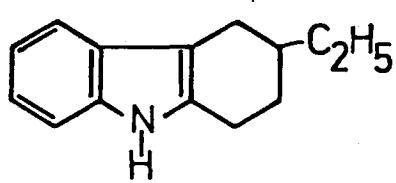
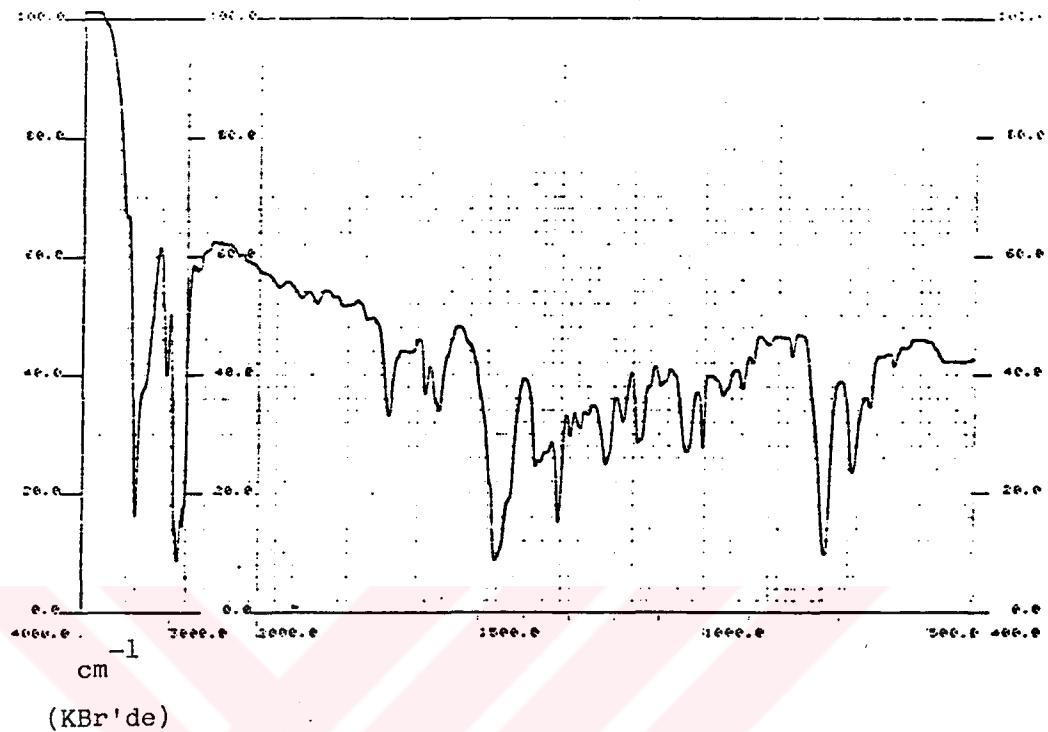
IR Spektrumu: KBr'de (100 mg KBr + 2mg örnek) disk halinde basılan maddenin, Shimatzu 435V-04 model ile IR spektrogramu alındı. Fonksiyonel grub bölgesinde ν . 3250, 3000, 2900, 1660, 1540-1480-1380-1330 cm⁻¹ 'de çok şiddetli ve keskin pik ($\gtwo{C=O}$) karbonil grubuna aittir.

3250 cm^{-1} 'de ise, N-H grubuna ait keskin pik vardır. Alifatik C-H gerilmesi 2900 cm^{-1} 'de, aromatik C-H gerilmesi ise 2900 cm^{-1} 'de görülmekte ve bu durum maddemizde aromatik halka ile alifatik grubların varlığını göstermektedir. $1540\text{-}1330\text{ cm}^{-1}$ arasında görülen 4 pik, aromatik halkaya aittir.

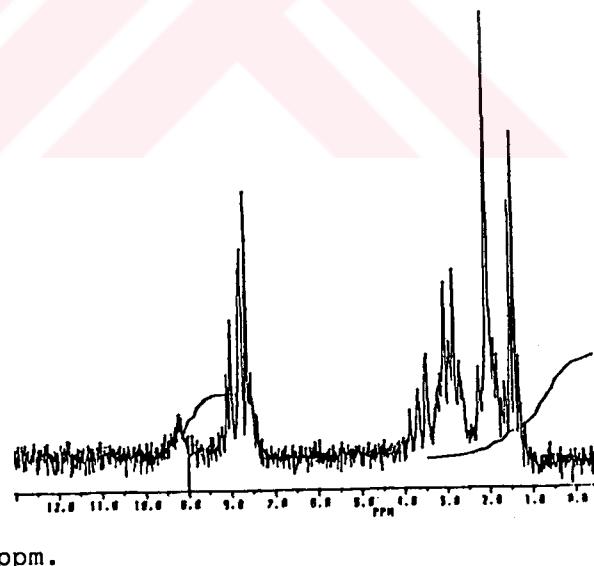
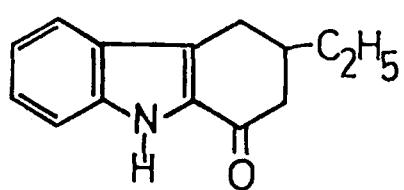
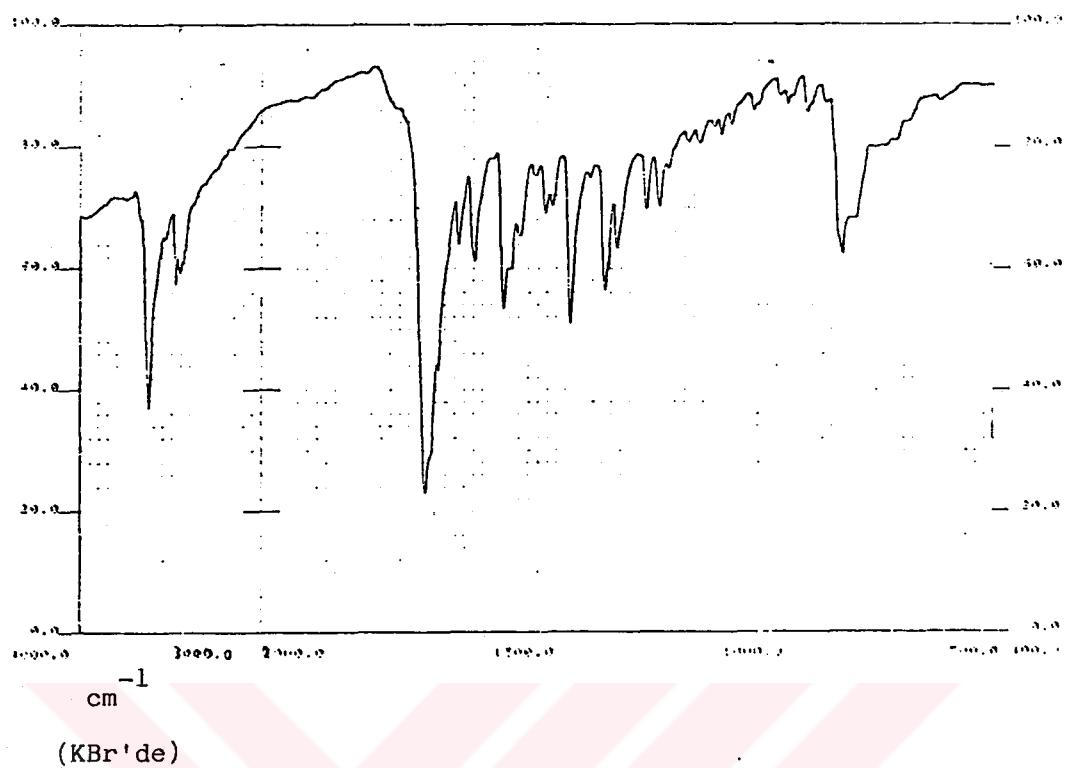
$^1\text{H-NMR}$ Spektrumu: Bruker 80 AC MHz FT, ile CDCl_3 çözeltisi içinde, Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde çekilen spektrumda $\delta = 1.50 - 2$, $2 - 3.80$, $7 - 8.10$, 9.50 ppm 'erde pikler görülmektedir.

Etil grubundaki ($-\text{CH}_3$), $\delta = 1.40\text{ ppm}$ 'de üç yarıılma gösteren pik vermiştir. $\delta = 2\text{ ppm}$ 'de ise etil grubundaki ($-\text{CH}_2$) 8 yarıılma göstermiş ve $\delta = 3 - 3.80\text{ ppm}$ arasında sıra ile etil grubunun bağlı olduğu halkadaki ($-\text{CH}_2$, $-\text{CH}$, $-\text{CH}_2$)'ler pik vermiştir. $\delta = 7 - 8.10\text{ ppm}$ arasındaki pik, aromatik halkaya aittir. Integrasyon şiddetleri, bunların oranları ve yarılmalar, aromatik halkaya elektronegatif atom olan azotun bağlılığını ve halkada bulunan dört protonu gösterir. Integrasyon şiddetleri $2:1:1$ oranındadır. $\delta = 0.50\text{ ppm}$ 'de ise ($-\text{NH}$) grubu görülmektedir.

Bu verilere göre, maddenin bizim öngördüğümüz yapıda olduğu anlaşılmaktadır.

(CDCl_3 'de)

$(\text{CDCl}_3 \text{'de})$

IV- BULGULAR

Kullanılan Madde ve Cihazlar:

Çalışmalarımızda kullanılan kimyasal maddeler, Merk, Fluka, Sigma gibi firmaların analitik saflıkta maddeleri olup; benzen, alkol gibi çözücüler ise laboratuvara saflaştırılarak kullanılmıştır.

Takdim edilen bileşiklerin karbon, hidrojen, azot ve oksijen gibi elementel analizleri, "Johann Wolfgang Goethe-Universitesinde (Frankfurt'ta), $^1\text{H-NMR}$ spektrumları ise" Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Johann Wolfgang Goethe-Üniversitesinde, IR spektrumları da fakültemiz kimya bölümünde alınmıştır. Spektroskopik bulgular aşağıda firma, model ve seri numaraları verilmiş cihazlarda gerçekleştirilmiştir.

IR : Shimadzu 435 V-04

$^1\text{H-NMR}$: Varian 60 MHz ve Bruker 80 AC MHz FT, Standart TMS δ = ppm.

EN : BÜCHI-510

4-Etilsiklohekzanon (I): 59,6 (0,2 mol) sodyumbikromat ıstılarak 100 ml. asetik asit içerisinde çözüldü ve 15°C ye kadar soğutuldu. Bu çözeltiye 30 ml. benzen içerisinde çözülmüş 51,28 g. (0,41 mol) 4-Etilsiklohekzanol damla damla katıldı. Bu esnada buz banyosunda soğutma uygulandı. Katma işlemi süresince karışım sıcaklığının 60°C nin üzerine çıkmamasına dikkat edildi. Katma işlemi bittikten sonra yarı saat süre ile 60°C civarında bekletildi. Bu esnada çözeltinin rengi oluşan Cr⁺³ tuzu dolayısıyla, yeşile döndü. Yeşil renkli çözelti 200 ml su ile seyreltildi. Organik faz CH₂Cl₂ ile çalkalana-

rak alındı. CH_2Cl_2 'li faz susuz MgSO_4 ile kurutuldu. CH_2Cl_2 uzaklaştırıldıktan sonra ürün vakumda destile edildi. $\text{Kn}=115^\circ\text{C} / 10 \text{ mmHg}$. ($192 - 194^\circ\text{C}/760 \text{ mm Hg}$. Aldrich Katalog No: 12938-0)

3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol (II): 5g. (39.6 mmol) 4-Etilsiklohekzanonun 20 ml. etanoldeki çözeltisi ile 5,72 gr (39,6 mmol) fenilhidrazin hidroklorürüne etanoldeki çözeltisi karıştırıldı. Azot atmosferinde ve geri soğutucu altında üç saat kaynatıldı. Etanol rotavaporda atıldı. Kalıntı benzende çözündürüldü ve benzenli çözelti Al_2O_3 ile doldurulmuş kolon kromatografisinden geçirildi. (Koşturucu benzen). Daha sonra benzen rotavapor da atıldı. Ürünün az bir kısmı analiz için etanolden kristallendirildi. $\text{En} = 59^\circ$, Verim 6,1 g. (Teorinin %78'i).

IR (KBr) cm^{-1} : 3400 (N-H), 3100 (Ar. C-H), 2900 (Alif. C-H),
1590-1330 (Aromatik halka iskelet titresimi)

$^1\text{H-NMR} (\text{CDCl}_3)$ ppm: 1-1,5 (- $\text{CH}_2\text{-CH}_3$), 2,10-3,30 (Doymuş halkadaki - CH_2 'ler), 7-8 (Aromatik halka), 11,20 (-NH).

$\text{C}_{14}\text{H}_{17}\text{N}$ (199,29)

	C	H	N
Hesaplanan	84,37	8,59	7,02
Bulunan	84,62	8,32	6,98

3-Etil-1-okso-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol (III) : 5.92 g. (26 mmol) periyodik asit 20 ml su+ 30 ml metanol içinde çözündürüldü ve 0°C 'ye kadar soğutuldu. Bu çözeltiye yavaş yavaş ve damla damla olarak 5 g (25mmol) 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol'un 20 ml metanoldeki çözeltisi katıldı. Bu ilave esnasında sıcaklığın 0°C civarında kalması sağlanır. Daha sonra iki saat süre ile oda sıcaklığında karıştırıldı. Oluşan çökelti süzülerek alındı. Su ile, daha sonra soğuk metanolle yıkandı. Metanolden kristallendirildi. $\text{En} = 151-152^\circ\text{C}$, Verim 4,2 g. (Teorinin %79'u).

IR (KBr) cm^{-1} : 3250 (N-H), 3000 (Ar. C-H), 2900 (Alif.C-H),
1540-1330 (Aromatik halka iskelet titresimi).
1660 (Karbonil Grubu)

$^1\text{H-NMR} (\text{CDCl}_3)$ ppm: 1,40-2 (- $\text{CH}_2\text{-CH}_3$), 3-3,80 (Doymuş halkadaki - CH_2 'ler), 7-8,10 (Aromatik halka), 9,50 (-NH).

	C	H	N
Hesaplanan	78,84	7,08	6,56
Bulunan	78,69	6,92	6,56

V- TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmamızda (\mp) Uleinin, total sentezi için giriş basamağını teşkil edecek, iki basamak gerçekleştirildi.

Biz literatürde yer alan 4-Etilsiklohekzanon maddesinden başlayarak, deneysel çalışmalar kısmında geçen, ikinci basamağı gerçekleştirdik. Burada 4-Etilsiklohekzanona, fenilhidrazin hidroklorürün etkisi ile, (Fischer Indol reaksiyonu), halka kapanması sonucu, 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazolu elde ettik. Sonuçların incelenmesinde akla gelecek, husus, reaksiyonun ikinci kademesinde oluştuğunu ileri sürdüğümüz, 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşığının, halka kapanması olmayan, fenilhidrazon yapısında bir bileşik olmayıp, II nolu formülde gösterdiğimiz formül yapısında olduğunu, elementel analiz, sonucu, bize kesin olarak göstermektedir. Zira IR ve NMR verilerinde fenilhidrazon türevi, ya da karbazol yapısı için yakın veriler elde edilir ve tartışmaya açık olabilir. Ancak 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol yapısında tek azot atomu olduğu halde, fenilhidrazon yapısı düşünüldüğü takdirde iki azot atomu olacaktır. Bu da elementel analiz sonucu elde edilen bilgilerde, değişiklik olması gerektiğini gösterir. Yani yapıda bulunan azot yüzdesi II nolu bileşikteki azot yüzdesinden fazla çıkacaktır. Bu da bizi maddenin fenilhidrazon olmadığı fikrine götürür.

Daha sonra yapılan üçüncü basamakta ise, halka kapanması sonucu elde edilen 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşığının periyodik asit ile oksidasyonu gerçekleştirildi. Formül yapısında görüldüğü üzere oksitleme reaksiyonu, 3-Etil-1,2,3,4-tetrahidrokarbazol bileşığının, 1 nolu karbon atomu üzerinde gerçekleştirılmıştır. Kullanılan oksidasyon araçlarının etkinliğine göre, çeşitli oksidasyon reaksiyonlarının oluşabileceği bilinmektedir. Biz çalışmamızda, periyodik asit kullanarak amacımıza ulaştık.

Böylece elde edilen 3-Etil-1-oxo-1,2,3,4-tetra hidrokarbazol bileşığının yapısı da yine çekilen çeşitli spektrumlar ve elementel analiz ile aydınlatılmıştır.

Çalışmalarımızın devamı bu madde üzerinden yürüyecektir. Bu araştırmmanın amacında belirtildiği gibi, 3-Etil-1-oxo-1,2,3,-tetrahidrokarbazol bileşiği üzerinde, dördüncü halkanın oluşturulması ile Ulein Sentezinin gerçekleştirilemesi düşünülmektedir.

VI- KAYNAKLAR

- [1] Ullmanns Encyklopädie der technischen Chemie, Cilt 7, Sayfa 145-149.
- [2] Prof.Dr.Metin Tanker, Prof.Dr.Nevin Tanker: Farmakognozi. Ankara Ün. Yayınları, No: 65.
- [3] H.Rapoport, N.Naumann, E.R.Bissel, R.M.Bonner: The Preparation of Some Dihydro Ketones in the Morphine series By oppenauer oxidation. J.Org. Chem. (1950), 115, 1103.
- [4] L.B.Bull, C.C.J. Culvenor, A.T.Dick: The Pyrrolizidine Alkaloids. Nort Holland Publishing Co., Amsterdam, 1968.
- [5] R.Kojima, S.Fukushima, A.Ueno, Y.Saiki: Antitumor Activity of Leguminosae Plants Constituents I. Antitumor Activity of Constituents of Sophora subprostrata. Chem.Pharm.Bull. (1970), 18, 2555.
- [6] M.Shamma: The Isoquinoline Alkaloids. Academic Press, New York and Verlag Chemie GmbH, Weinheim / Bergstr 1972.
- [7] K.W.Bentley: The Chemistry of the Morphin Alkaloids. Clarendon Press, Oxford 1954.
- [8] M.Shamma: The Simple Tetrahydroisoquinolines [7, s.31-82].
- [9] H.T.Openshaw, N.Whittaker: A New Synthesis of 3.Substituted 1,2,3,4,6,7-Hexahydro-9,10-di-Methoxy-2-oxo-11bH- benzo [a] quinolizines. J.Chem.Soc. (1963), 1449-1461.
- [10] T.Kametani: The Chemistry of the Isoquinoline Alkaloids. Hirokawa Publ.Ca.,y Inc. Tokyo; Elsevier Publ. Ca, Amsterdam USW.1969.
- [11] J.W.Cook, J.D.Loudon: Chemistry of Some Heartwood Constituents of Conifers and Their Physiological and Taxonomic Significance. [1, Vol.II, s.261 bis 329].
- [12] G.A.Swan: An Introduction to the Alkaloids. Blackwell Scientific Publication, Oxford and Edinburgh 1967.
- [13] B.R.Baker, F.J. McEvay: An Antimalarial Alkaloid From Hydrangea. XXIII. Synthesis By the Pyridine Approach. II. J.Org. Chem. (1955) 20, 136.
- [14] W.C.Wildman, J.Le Men, K.Wiesner : W.I.Taylor, A.R. Battersby: Cyclopentanoid Terpene Derivatives, s.239-278. Marcel Dekker, Inc., New York, 1969.
- [15] B.R.Baker, F.J.Mc.Evay: An Antimalarial Alkaloid From Hydrangea. XXIII. Synthesis By the Pyridine Approach. II, J.Org.Chem (1955), 20, 136.
- [16] Prof.Dr.Metin Tanker, Prof.Dr.Nevin Tanker: Farmakognozi. Ankara Ün.Yayınları, No: 65.
- [17] C.H.Eugster: Synthese des d, L-Muscarins (Kurze Mitteilung). Helv. Chim.Acta. (1957), 40, 2462.

- [18] C.H.Eugster, F. Hafliger, R.Denss, and E. Girad: Synthese der Racemate Von Muscaron, Muscarin und epi-Muscarin (Trennung der rasemischen Muscarin-isomeren). *Helv. Chim.Acta.* (1958), 41,205.
- [19] G.Grethe and M.R.Uskokovic: Indoles; Monoterpene indole Alkaloids. (J.E. Saxton, ed.), P.729.Wiley, New York, 1983.
- [20] N.Chaichit, B.M.Gatehouse, I.R.C. Bick, M.A. Hai, and N.W. Preston: Synthesis and X-Ray Crystal Structure of Fruticosonine, a Novel indole Alkaloid from a New Zealand Aristotelia SP. (Elaeocarpaceae). *J.Chem.Soc.Chem-Commun* (1979), 874.
- [21] L.J. Dolby, S.J.Nelson, and D.Senkovich: Studies of the Synthesis of Cephalotaxine. *J.Org. Chem.* (1972), 37, 3691.
- [22] T.Kametani, M.S. Premila, S.Hirata, H.Seto, H.Nemoto, and K.Fukumoto: Studies on the Syntheses of Heterocyclic Compounds. Part DCXXXVIII.1. Simple Synthesis of Benz [d] indeno [1,2-b] azepine from 1-Benzoyl-3,4-dihydroisoquinoline. *Can.J.Chem.* (1975), 53, 3824.
- [23] E.J. Corey, L.O. Weigel, D.Floyd ve M.G.Bock: Total Synthesis of (+) -N-Methylmaysenin¹. *J.Am.Chem.Sos.* (1978), 2916.
- [24] A.J.Meyers, P.J.Reider, and A.L. Campbell: Total Synthesis of (+) Maytansinol The Common Precursor to the Maytansinoids. *J.Am.Chem.Soc.* (1980) 102, 6597.
- [25] C.Schöpf: Die synthese Von Naturstoffen, insbesondere von Alkaloiden, unter Physiologischen Bedingungen und ihre Bedeutungk für die Frage der Entstehung einiger pflanzlicher Naturstoffe in der zelle." *Angew. Chem.* (1937), 50, 779, 797.
- [26] M.Kato, F.Kido, M.D.Wu ve A.Yoshikoshi: Synthetic Study of Colchicine. *Bull. Chem. Soc. Jpn.* (1974), 47, 1516.
- [27] D.A. Evans, S.P. Tanis, and D.J. Hart: A Convergent Total Synthesis of (+) - Colchicine and (+) Desacetamidoisocolchicine. *J.Am. Chem.Soc.* (1981), 103, 5813.
- [28] Larry E. Overman vek Jaechal Shim: First Total Synthesis of Amaryllidaceae Alkaloids of the 5, 11-Methanomorphanthnidine Type. An Efficient Total Synthesis of (+) - Pancracine. *J. Org.Chem.* (1991), 56, 5005-5007.
- [29] J.Bosch, M.Feliz, D.Maulson, M.Amat.U.A.Domongo: Synthetic Applications of 2-Cyano-1,2,3,6-tetrahydropyridines. Improved Synthesis of the Fundamental Tetracyclic Framework of Dasycarpidone.¹ *J. Org. Chem.* (1982), 47, 2435.
- [30] H.Fritz, U.G.Rubach: P.Substit. Triphenyl-Phosphin- [p-nitrophenyl]-imine. *Liebigs Ann.Chem.* (1968), 715, 13.
- [31] T.Gallagher U.P. Magnus: Indole-2,3- quinodimethan Route to Aspidosperma Alkaloids: Synthesis of dL- Aspidospermidine. *J.Am.Chem.Soc.* (1982), 104, 1140.
- [32] M.Natsume, I.Utsunomiya, K.Yamaquch: A new Synthetic Method For the Framework of Aspidosperma Alkaloids Using Singlet Oxygen Chemistry. U.S-1. *Sakai-Tetrahedron*, (1985), 41, 2115.